

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Pereitam "Garso" Nr. išspausdinom muziko A. Vanagaičio raštą, kuriam jis kelia sumanymą statyt "Amerikos Lietuvių Rūmus", kuriuose "mes pamatysime save ir žinosime kas mes esame — juose tilps muziejus, biblioteka, klūbas, teatras, sporto įstaigos, tilps ir mūsų Susivienymai su savo visu turtu."

Muz. Vanagaitis, be abejonės, tą raštą rašė apimtas gražaus įkvėpimo, kada išnyksta iš vaidentuvės visos srovės, įsitikinimų skirtumai, lietuviškas pavydumas ir pėstukizmas, o visas puošiasi šviesiomis, maloniomis spalvomis. Mums matos, kad jei tą gražų įkvėpimo momentą gerb. kompozitorius būtų išnaudojęs meniškai kūrybai, gal būtų lietuviškas svietas būtų susilaukęs naujo šedevro panašaus "Aš bijau pasakyti", bei "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim".

Beje, nesam pranašai. Gal tas nuoširdus šūkis nenuskambės balsu šaukiančio tyruose ir suras pritarėjų.

"Motery Dirva" Nr. 9-me paskelbė Moterų Sąjungos vajuos davinius. Vajus tęsėsi 6 mėnesius. Pilnamečių narių prirašyta 277, jaunamečių 73, viso 350. Iš to paties numerio matom, kad per pirmąjį pusmetį (6 mėnesius) Moterų Sąjunga pajamų turėjo \$8,918.31, išlaidų — \$6,866.76. 1928 m. liepos 1 d. organizacijos turtais siekė \$36,418.79.

Vilniaus lietuvių atstovė Emilija Vileišienė pradeda prakalbų maršrutą po lietuvių kolonijas. Kam tik rūpi ir kas tik užjaučia Vilniaus pavergtus lietuvius, ypač vargstančius našlaičius, tie remis atstovės misija.

Kinijoj drumsčiai nauja revoliucija. Mat, kiniečiai da neįsitikino, kad revoliucijos neša tik broližudžių aukas — mirtį, kraują, žaizdas, materialų skurdą ir epidemijas. Ši kartą ugnį didina gen. Wu Pei-fu ir Feng Iu-hsiang nesutikimas ir varžytinės už vadovybę.

Kinų nacionalistai siekia savo tėvynę suvienyti, sustiprint inimant Mandžuriją. Japonijos gi programa yra palaikyti kinus suskaldytus, provincijas kariaujančias vieną su kita ir Mandžuriją labiau linkstančią prie Tokio (japonų sostinės), negu Pekino (kinų sostinės). Išrodo, da dideli upeliai nutekės kraujo iki kiniečiai susivienys ir sudarys vieną didelę galingą valstybę ir tautą, prieš kurią visas pasaulis atsistotų su pagarba ir baime.

LENKŲ DARBININKAI SUSTREIKAVO.

Lodzius. — Protestuodami prieš naują tvarką įvestą dirbtuvėna, 50,000 darbininkų paskelbė streiką. Unijų vadai pareiškė, kad streikas bus atšauktas, kaip tik naujos regulos bus pašalintos.

Paskutinėm žiniom, regulos liko atšauktos ir darbininkai grįžo darban.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

222 So. 9th St., B'lyn, N. Y. Entered as Second Class Matter May 31, 1917, at Post Office at B'klyn, N. Y. under Act of August 24, 1912

No. 39 KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS RUGSĖJO (Sept.) 27 d., 1928.

Vol.-Metai XII

NELAIMĖ ISPANIJOJ.

MADRIDO TEATRĄ SUNAIKINO GAISRAS. 70 žuvo, 230 sužeistų.

Madridas. — 70 asmenų žuvo, 230 sužeistų laike susigrūdimo ir mindžiojimo bėgant iš Novedades Teatro, kurį gaisras visiškai sunaikino.

Didesnės katastrofos išvengta tik dėl to, kad teatras jau buvo beveik apytuštis, kada iš už scenos išsimušę liepsnos ūmai apėmė visą teatrą. Ugnis išgalėjo ūmai dėl tos priežasties, kad teatras turėjo 6 medinius balkonius.

Daug lavonų atrasti gruvėsiuose, kitų pasigendama.

Novedade teatras turėjęs virš 3000 sėdynių ir buvo vienas populiariausių Madride.

TROCKIS TERORIZUOJAMAS.

Sauliai apšaudė jo butą.

Londonas. — "The Daily Mail" laikraštis praneša, kad gauta žinių apie pasikėsinimus nužudyti Leoną Trockį, buvusį sovietų lyderį, kurs už opoziciją yra ištremtas Sibiran.

Trockis parašęs laišku Ch. G. Rakovskiui, buv. sovietų atstovui Anglijoj, kuriuose jis aprašo, kaip šauliai darydavę atakas prieš jo gyvenamą butą. Atakuotojai apšaudydavo Trockio butą sukope ir medžius. Trockis sakė jis ir jo sūnus dviem medžiokliniais šautuvais tris puolimus atmušė.

Po nevykusių šaulių puolimų, vietinė sovietų valdžia uždraudė pristatyti Trockio šeimynai maistą. Tik ačiū draugų ir simpatizatorių užuojautai ir paramai Trockis ir jo šeimyna išliko gyvi.

Jei tokio likimo susilaukė Lenino draugas ir vienas veikliausių sovietų steigėjų, tai lengva suprast, ką daro dabartiniai Rusijos valdovai su eiliniaus piliečiais?

Oklahoma City, Okla. — Rugsėjo 20 d. Al. Smithas čia laikė politinę kalbą, kurioj pasmerkė Ku Klux Klan organizaciją už skleidimą šmeižto ir religinės neapykantos. Kalba padarė didelės įtakos ir susidomėjimo visoj šaly. Idomu pastebėti ir tą, kad Oklahoma yra kuklusklaniečių veikimo centras. Smitho sutikime dalyvavo apie 70,000 žmonių ir iškėlė triukšmingas ovacijas.

Berlinas. — Vokiečiai palaido darban naują cepeliną, kurs gali vežiot po šimtą žmonių, skrenda po 80 mylių į valandą ir turi virtuvę paruošimui užkandžių.

KINIEČIAI SMAUGIASI.

Rugsėjo 21 d. tarp Kweifu ir Wushan tarp nacionalistų ir sukilėlių įvyko smarki kova, kurioj krito 900 kareivių. Nacionalistai, gavę sustiprinimų, mūšį laimėjo.

Tą pačią dieną susekta sąmokslas nužudyti Chang Hsuehliang, Mandžurijos, valdovą, Chang Tso-lin sūnų. Tačiau sąmokslas buvo laiku susektas ir 10 vyriausių konspiratorių pateko į valdžios rankas. Chang Hsuehliang vadinamas "jaunuosiu generolu" ir jis užėmė mandžuriečių vadovo vietą po nužudymo jo tėvo atsitraukiant nuo Pekino.

Calexico, Cal. — Rugsėjo 23 d. jausta smarkus žemės drebėjimas.

Iš Visur.

EUROPA UZ SMITHĄ.

Paryžius. — Garsus laikraščių "bosas", W. R. Hearst, iš Paryžiaus praneša į "Brooklyn Eagle", kad europiečiai, daugumoj, įsitikinę, kad prezidento rinkimus laimės Al. Smithas, kurį europiečiai laiko "dideliu progresyviu vadu, moraliu pasaulio vadu."

"Europiečiai politikieriai, sako Hearst, Hooverį laiko menu provincionalių lyderiu". Pažiūrėsim, kaip Amerikos piliečiai įvertins vieną ir kitą.

SOVIETAI DIDINSIĄ LAIVYNA.

Leningradas. — Sovietai užbaigė statyti šešis naujus laivus. Tai pradžia didelės programos, kurią nusistatė įvykdint, kad savo laivyną pastatyt į atinkamą didelę valstybei vietą. Rusams reikalingas didelis prekybinis laivynas aprūpinimui milžiniško eksporto ir importo. Laikotarpy penkių metų rusai pasiryžę pastatyti 150 laivų prekybiniam reikalams.

AUTOMOBILIŲ GAMYBA RUGPIŪCIO MĖNESY.

Washington, D. C. — Komerčinis Departamentas žiniomis, rugpiūcio mėnesį pagaminta 458,429 naujų automobilių — 400,689 keleivinių ir 57,740 trokų.

PLUMBERIAI UZ SMITHĄ.

Atlantic City, N. J. — United Association of Plumbers, Gas and Steam Fitters' bertaininė konvencijoj nutarė rinkimuose stot už Smithą — "darbininkų draugą" (taip ji vadina savo rezoliucijoj).

DIDELIS GAISRAS SPRINGARE, INDIJOJ.

Lahore, Indija. — Gaisras, kurs siautė visą dieną Springare bazaro kvartale, sunaikino 100 trobesių ir 300 krautuvių.

Materialiai nuostoliai siekia \$750.00. Daugiau 1000 asmenų liko be namų.

GENEROLO CHANG TSUNG-CHANG NELAIMĖS.

Pralaimėjus karo lauko kovą, iš 28 pačių neteko 18.

Mukden. — Kinų generolas Chang Tsung-chang, kurs iš vargingo gyvenimo pakilo net iki generolo ir Shantung provincijos diktatoriaus, pereitą savaitę labai nukentėjo. Susirėmimo su nacionalistų armija prie Tsenling jės pralaimėjo kovą, o grįžęs namo iš 28 savo pačių atradęs tik 8. Kitos išbėgioje. Tas reiškia, kaip viskas sekasi, yra garbės, tai ir moterų "laikina".

35,000,000 BALSUOTOJŲ.

Cleveland, Ohio. — Senatorius Arthur Capper, iš Kansas, fermerių bloko lyderis, kalbėdamas Clevelande, pareiškė, kad ateinančiuose prezidento rinkimuose aktyviai dalyvaus 35,000,000 balsuotojų.

New York. — Rugsėjo 19 d. laike audros New Jersey valstybėj žuvo trys asmenys, 8 sužeisti.

LIETUVOS ŽINIOS.

LIETUVOS UNIVERSITETAS JAU REFORMUOTAS.

Oficiozas "L. Aidas" (173 nr.) paskelbė, kad, ministerių kabineto nutarimu, Lietuvos universitetas perreformuojamas, būtent: teologijos — filosofijos — fak-tas susiaurinamas, iš 22 jo buvusių katedrų paliekant 11; taip pat pertvarkomi ir kiti fakultetai: humanitarinių mokslų fak-tas pavadinamas istorijos — filologijos fakultetu ir tt. Be to, visiškai uždaramas veterinarijos skyrius ir evangelikų teologijos fak-tas. Taip perreformuotam universitetui suteikiamas pavadinimas — D. L. K. Vytauto vardas.

PLEČKAIČIO ŠALININKŲ SUĖMIMAI.

Kaunas. — Paskutiniuoju laiku, kaip praneša Krim pol., pradėję labiau bruzdėti Plečkaičio šalininkai.

Kriminalinė policija padarė pas juos keletą kratų. Ukmergės rajone darant kratą pas Kapalinšką Joną rasta laikraščių "Pirmyn" ir brošiūrų, su laikytajam Saldutiškių stoty iš po sargybos pavyko pabėgti. Panevėžio rajone sulaikytas Vipras Petras ir atiduotas Rokiškio Karo Komendantui nubausti. Mariampolės rajone sulaikytas Akelaitis Jurgis, pas kurį rastas susirašinėjimas su Plečkaičio šalininkais Vilniuje ir revolveris. Pas Miškelevičių Leoną ir Anskaitį Juozą rasti revolveriai su šoviniais ir susirašinėjimas su Vilniumi ir pas Olšauską — revolveris ir medžioklinis šautuvas.

Šakių rajone sulaikyti Brazaitis Jonas ir Ūsas Jonas, pas kuriuos rasta įvairios brošiūros ir susirašinėjimas su emigrantu Šuopiu.

Vilkaviškį pas Derenčių Joną rasta brauningas su 17 šoviniais.

Lazdijų rajone sulaikytasis su Plečkaičio literatūra Šerkšna Antanas iš po sargybos pabėgo.

Virbaly sulaikytas geležinkelietis Kereiša, kuris traukiniu iš Rygos vežiodavo Plečkaičio literatūrą. Žemaitijoj taip pat buvo padaryta keliolika kratų ir suimta keletas asmenų su kaltės įrodymais.

PALANGOS VASAROTOJAI.

1928 m. buvo Palangoj: lietuvių vyrų 511, moterų 703, žydų 281, žydių 363, latvių 5, vokiečių 11, rusų 16, lenkų 3, iš Rytų Liet. 16. Svetimšalių 74, Amerikos lietuvių 20. Viso 2038 (jų tarpe moterų 1146).

PO RYGOS VILNIUS.

"Pasak lenkų laikraščių rugpiūcio mėn. 22 ir 23 dienomis Vilniuje įvykęs Lietuvos politinių emigrantų susivažiavimas, kurian iš Latvijos, Vokietijos ir Vilniaus pasisekė suvežti vos 21 asmuo.

AUDROS VAISIAI KUBOJE.

Žuvusių 239, nuostoliai siekia milijonus.

San Juan, Porto Rico. — Kubos sala labai skaudžiai nukentėjo nuo audros. Žuvusių skaičius iš įvairių vietų toks: Paticillas — 19, Adjuntas — 2, Aibonito — 19, Barranquetas — 4, Manati — 3, Gurobo — 4, Utatiado — 80, Cayey — 42, San Sebastian — 36, viso 239. Kai kurie distrikai da nepridavė žuvusių raporto.

Apie 700,000 žmonių — pusė salos gyventojų — atsidūrė benamių padėty.

"The Porto Rico Railway, Light and Power Co." nuostoliai siekia \$3,000,000. Kompanija tris savaites negalės teikt tarnavimu.

Nuo išgriautų medžių, kurie jau baigia džiūt, graso gaisrų pavojus. Gyventojai šaukiasi valdžios pagalbos kuo graičiausia pavojui užbėgt kelią.

HOOVERIS IŠLOŠĖ ŠIAUDINI BALSAVIMĄ.

New York. — Savaitinis populiarus žurnalas "Literary Digest"

gest" veda skaitytojų tarpe šiaudinį balsavimą kas link prezidento rinkimų. Iki šiol viršų turi Hooveris 2 prieš 1 Smitho nenaudai. Iš 32,350 paduotų balsų 21,756 stovi už Hooverį, 10,222 už Smithą. Kiti balsai paduota už tris kitų partijų kandidatus.

"Balsavime" dalyvauja daugumoj New Jersey, Wisconsin, Maryland, Nebraska ir California skaitytojai. Balsavimas tęsiasi.

LRKSA CHICAGOS APS. KUOPŲ DOMEI.

LRKSA Chicagos apskrities bertaininis suvažiavimas įvyks rugsėjo-sept. 30 d. 1928 m. 2 val. po pietų šv. Jurgio par. salėje, 33rd ir Auburn Ave, Chicago.

Visos Chicagos apskrities kuopos yra kviečiamos prisijusti delegatus arba valdybų nariai dalyvaukite, nes poseiminis pirmas suvažiavimas.

Išgirsim Seimo atstovų pranešimus, taipgi aptarsim dalykus naudingus organizacijai ir kuopoms. Kuopos, nepamirškite dienų ir vietos.

K. D. Rubinas, Apsk. Raštin.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

"Drago" Nr. 226-me J. Mačiulis, 135 kp. narys, rašo apie L. R. K. S. A. pavojų į kuri organizaciją stato brooklyniečių užvesta byla. Ten pat tvirtinama, kad 135 kp. buvo suspenduota ir visas ginčas dabar einąs dėl neišaiškintos \$9.94 skolos, kurios kuopa nepriisiama.

"Garse" buvo atkartotiniai rašyta ir Pild. Komiteto poseiminio susirinkimo protokole dokumentais parodyta, kad kuopa nebuvo ir nėra suspenduota. O Pild. Komitetas, ypač C. Raštinkas ir Reikalų Vedėjas, kurs laikomas didžiausiu "kaltininku" bilos išaukume, tikrai būtų kalti, jei juo gie organizacijai priklausančių skolų nekolektuotų, nežiūrint ar jos būtų iš Susivienymo kuopų ar iš pašalinų.

Susivienymo nariai ir gyvoji visuomenė galėjo matyti, kokios priemonės buvo pavartotos laike rinkimų Pildomojo Komiteto, kad vienus iš organizacijos viršūnių išėdus, o kitus įkėlus. Čia tai ir guli, anot vokiečių, šuo pakastas. Brooklyn byla greit atpultų, jei tik daugumos išrinkti ir pastatyti Pildomojo Komiteto kai kurie nariai liktų pašalinti arba patys pasišalintų.

Bet ar iš to būtų organizacijai naudos? Aišku, kad ne. Ir tegu niekas nemano,

kad nešvariom agitacijom ar net teismų (bylų) pagalba įstatyta vadovybė turės pasisekimo ir galės vairuoti organizacijai.

Del "Drago" nuolatinių puolimų Susiv. vadovybės ir jos žeminimo, del kelimo organizacijos narių tarpe nerimo rezultatais teks pasidalyti ne vien klaidinamiems, bet ir jų klaidintojams, atjauš tą ir bendrai katalikų visuomenė ir jos reikalai. Apie tai pakalbėsime kitą kartą.

LRKSA 5-to APSKR. KUOPŲ DOMEI.

LRKSA 5-to Penna Apskritis susirinkimas įvyks rugsėjo 30 d. 1928 m. 2 val. po pietų, Vinco Girdžiūno salėj, 208 Boulevard Ave., Throop, Pa.

Kuopos, malonėkit prisijusti delegatus, nes turėsim surengti kokį nors rudeninį balių arba kitą kokią pramogą del padidinimo 5 apskričio izdo, nes mūsų peireitas išvažiavimas buvo nesekmingas iš priežasties lietaus. Tai turėsim pasistengti padidinti izdą šio kiuri ir kitokiū būdu. Tas dalykas priklausau nuo kuopų atstovų.

5-to Penna Apskr. Valdyba: Pirmin. J. Tamošaitis, Raštin. J. Purickis.

LRKSA 1-MO PENN. APSKRIT. SUSIRINKIMAS

LRKSA 1-mo Penn. apskrities delegatų suvažiavimas įvyks sekmdadieny, 30 d. rugs. 1928 m. 2 val. po pietų, parapijos salėj, Minersville, Pa.

Visos šios apskrities kuopos, malonėkite prisijusti delegatus į šį suvažiavimą, nes bus daug svarbių reikalų, tarp kitko atskaityta praecito išvažiavimo 15 d. liepos Marlin Park, rinkimai naujoj apskr. raštvedžio vietovė buvusio a. a. Sil. Sužiedėlio.

Už raštin. J. Vanagaitis, Box 341, Silver Creek, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE OFICIALIS ORGANAS "GARSAS".

Išleina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus.
Prenumeratos kaina: metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsieniose metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.
LITHUANIAN WEEKLY "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.
Yearly Subscription rates: in United States \$2.00, Foreign Countries \$3.00.
Single copy 5c. Advertising Rates on application.
"GARSAS"
222 SOUTH NINTH STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone STAGG 8597.

NAUJAS VAGAS PRADEDANT.

KUR MŪSŲ IŠEITIS.

Amerikos lietuvių gyvenimas naujas vagas verčia.

Iki šiol visos mūsų mintys, visos mūsų veikimas sukosi aplink Lietuvą ir del Lietuvos. Mūsų laikraščiai, pradedant įžanginiais straipsniais, baigiant paprasčiausiom žinutėmis, gvildeno Lietuvos opiausius reikalus, vaizdavo jos įvykius, gyvenom jų partijų, jų ginčų ir vaidų dvasia. Aukos, paskolos, kultūriniai vajai — vis del Lietuvos.

Tai, suprantama, buvo graži duoklė Lietuvai iš amerikiečių lietuvių pusės, ypač laisvės ir nepriklausomybės iškovojo momente ir ekonominio gyvenimo atstatymo periode.

Bet taip nuoširdžiai besisielojant ir remiant Lietuvos reikalus, nei nepajutom, kaip mūsų vietiniai reikalai pradėjo šlubuoti, rėkte rėkti dėmesio ir paramos. Jaunimas, mūsų ateitis, pradėjo nuo mūsų idealų, nuo mūsų veikimo ir nuo mūsų pačių atšalti, tolintis.

Susigriebėm ir gyvenimo vairą stengiamės sukuti nauja kryptimi, būtent, daugiau dėmėtis vietos reikalais, Tuo tikslu čikagiečiai ir pensylvaniečiai (Wyoming Klonies) lietuviai eina prie steigimo ligoninių; tuo tikslu lietuviškos visuomenės uoliau remiami šv. Kazimiero, šv. Pranciškaus, Nukryžiuoto Jėzaus seserų vienuolynai plačiau ir intensyviau varo darbą — lietuviškos jaunomenės mokymo ir auklėjimo.

Lietuviškų organizacijų reikalai irgi labiau susirūpinome. Tuo žvilgsniu, turim prisipažinti, esame da labai maži ir silpni. Džiaugiamės, kad L. R. K. S. A. tur dvidešimt tūkstančių narių, kurių tarpe virš keturi tūkstančiai jaunumečių. Laike organizacijos Vajaus, kurs tęsėsi 7 mėnesius, prirašyta net 2,527 naujų narių. Gi štai Moterų Sąjunga, irgi fraternalė organizacija, prirašė (nuo 1928 m. sausio 1 dienos iki liepos 1 d.) 277 pilnametės ir 73 jaunametės narsės! O kur da Vyčiai, L. D. S.? Ar ne pažanga!

Žinoma, pažanga, tik ji labai smulkutė palyginus su kitataučių organizacijų žingsniais. Del pavyzdžio paimekim fraternalę organizaciją "The Royal Neighbors of America". Ji per savo vajų birželio mėnesį jaunumečių narių prirašė 11,776, jų apdrauda siekia \$2,252,230. Pilnamečių narių organizacija turi 570,686, jaunumečių — 78,096, viso 648,782 (1928 m. sausio 1 d.). Pomirtines išmoka nuo 250 iki 5,000 dol. Narių apdrauda siekia \$494,328,690.

Kad nesunkinti kitataučių bangose, lietuviams vienas kelias belieka: spiestis į savas organizacijas, ypatinai traukiant prie savas jaunimą, nes be jo dalyvavimo lietuviškos išsivijios dienos neilgos. Jos buvimą paliks liudyt parašai prašyti į kryžius, bažnyčių, ligoninių ir kitokių įstaigų sienas.

Kas Dievo — Dievui, kas ciesaui — ciesaui. Rūpindamies savo vietiniais reikalais, nėra abejonės, atminsime ir seną tėvynę Lietuvą, kurios reikalus, sulig išgalės, remsime.

GAMTOS RYKSTĖ.

AUDROS, POTVYNIŲ, BADAS, EPIDEMIJOS NAIKINA ŠALIS.

Rugsėjo mėnesį baisi audra nuterėjo Floridos valstybę, Porto Rico, Guadeloupe, Leeward ir kitas salas. Negalutini apskaitymai parodo, kad audros metu žuvo apie 3,000 žmonių, kur kas daugiau sužeistų; be namų (savos pastogės) liko apie milijonas žmonių, o materialiai nuostoliai siekia daugiau šimto milijonų.

Vaidai aprašomi spaudoj ir rodomi judamuose paveikluose liudija, kad nelaimė didesnė, negu kai kas gali įsivaizduoti. Miestai, miesteliai ir kaimai griuvėsiuose. Po taisy grūvėsiams tūkstančiai žmonių lavonų, gražiausi turtai — namai, medžiai, gyvuliai, javai pavirte į nieką. Vargą, badą lydi ligų epidemijos.

Nukentėjusių laimei, pašonėj randas didelė, turtinga Amerikos šalis, kurios Raudonasis Kryžius greit pribuvo į pagalbą ir savo viršininkų lūpomis pareiškė, kad nuosavom jėgom, t. y. Amerikos žmonių remiamas, nugalės nelaimės padarytas blėdis.

Bet štai ateina giliai neraminančių žinių iš Europos ir Azijos. Del gamtos nemalonių ir nelaimių kai kurioms valstybėms žiūrį ir akis sunkus ekonominis krizis, epidemijos su jų baisiomis pasekomis.

Antai, Graikiją naikina drugio epidemija. Daug aukų jau nuvarė į kapus, daug paguldėty į lovas kovoj tarp gyvybės ir mirties. Graikų sostinė Atėnai virto viena didžiule ligonine, kur epidemija siaučia nepaprastu smarkumu.

IŠ PO MANO BALANOS.

JAUNIMAS.

Vadinasi, norim jaunimo — turim jį organizuot. Bet gi šisai darbas nebus galimas tol, kol patys vadai slapstysis iškrėkė. Tad gi visupirmu suorganizuokim vadus, o tik paskui bus galima imtiesi už jaunimo.

Organizuokim! Lengvu pasakyti. Bet gi įvykdyti, tai visai kas kita. Net galva apsisuka, akys marksta šiam darbiui iš toli pažvelgus. Tuo da aršiau, kad jau tiek kartų mėginta ir vis prie nieko neprieita, visai rankas pagina.

Visupirmu, ką vadais vadinam? Sakytai: visus tuos, paskui kuriuos jaunimas eina. Kunigai užima pačią pirmutinę eilę. Paskui juos seka tėvai. Paskui tėvus eina profesionalai. Kad gerai darbą pradėjus, būtina reikia šion talkon visus tris vadų gaivalus parsikviesti.

Greičiausiai pirmosios pastangos tik del to vėjais ir nuskrydo, kad šią atsakomybę tik vieni kunigai ant savo pečių užsikraudavo. Nežiūrint į tai, kad sumanymai buvo geri ir planai kuo puikliausi, bet gi, ypač tėvams, jų nesupratu, o jų pavaduoti niekam neesant, darbas turėjo arba visai apstototi arba tik pusę laiko rusėti. Ilgainiui ir visiškai nutrūkti.

Reikia suprasti, lietuvių kunigų Amerike padėtis yra toki, kad tokis darbas jiems vis kas kart darosi neprieinamesnis. Ne užilgo ir visai pasidarys negalimas. Tad gi krautiesi ir da kartą tokią našta ant savo sprandų, būtų tik bergždžias noras. Jau jeigu iki šiol toki sumanymai laukais nududėjo, tai nuo dabar ir visai. Žodžiu, reikalas verčia atsargensnių kelių ieškoti.

Tad gi šian darban tegul eina ir tėvai. Suprantama del ko. Imkim vietines organizacijas. Ar gi galima parapijoje kokią nors organizaciją palaikyti be tėvų žinios ir užuojautos? Ne. Jei tėvas ir mama "leidžia",

Rumunijoj nederlius ir blogi orai stato šalį į bado pavojų. Ypatinai blogoj padėty atsidūrė Besarabijos gyventojai. Suerzinti gyventojai Ismaile padarė žydų pogromą kaltindami juos del javų stokos. Matyt, ir ten žydai, kaip Lietuvoj ir kituose kraštuose, daugumoj gyvena miestuose ir anot priežodžio: nei sėja, nei piauna, nei į kluonus veža, o "živnasti" (turtą) krauna.

Pereitą savaitę milžiniškas gaisras Strinagore, Kashmire sostinėj, Indijoj, sunaikino šimtus namų ir paliko vargę daug šeimynų.

Raportai iš Pekino sako, kad nacionalistų armijoj išsiplatinus šiltinės ir choleros epidemija.

Didžiulę Rusiją irgi neaplenkė bado pavojus. Ukrainoj, kuri laikoma Rusijos maitintoja, jos grūdų aruodais, del blogų oro sąlygų javai neužderėjo. Apie milijonas gyventojų Centralinėj Rusijoj jau sudaro valdžiai išmaitinimo problema.

Labai skaudžiai gamta palietė Pabaltijos šalis. Vietoj džiaugsmo ir triumfo susilaukus savo laisvo ir nepriklausomo gyvenimo 10 metų sukaktuvių, jos su baime žiūrį į gresiantį bado pavojų ir į ekonomines sunkenybes. Šaltas, lietingas oras nupūdė ir sunaikino javus.

Latvija nukentėjo labiausiai. 88 nuosimėčius jos gyventojų sudaro ūkininkai — sodiečiai, kuriems trūksia maisto, kad praleist žiemą. Daugely vietų vandens išmirkytus žalius javus prisiejo nupiaut ir sušert gyvuliams, kurių del potvynių negalima buvo išleisti iš tvartų. Pieninis eksportas, kurs užima įžymią vietą Latvijos bendram eksporte, visai nupuolė.

Estonija mažiau nukentėjo del lietaus ir blogo oro, bet ekonominis krizis neišvengiamas del sunkumo gaut paskolos iš užsienio.

United Press pranešimu, Lietuvoj padėtis irgi pesimistiška (liūdna). Nežiūrint vyriausybės dedamų pastangų palaikyt kainų vienodumą, duona jau pakilus 55%. Beje, gerai prisimena birželio mėnesio sniegai, lietis ir šaltis sunaikinę nuo žemės pakilusius žiemkenčius javus ir vos sudygiusius ar tebedygiusius vasarodžius. Viduvasario orai, tiesa, buvo pataisė viltis kas link derliaus, bet paskiausios žinios rodo, kad maisto krizis gali įvykt didesnės ir anksčiau, negu tikėtasi.

Taip tai gamtos rykštė plaka žmoniją. Jos skaudūs smūgiai dažnai krinta ten, kur jų niekas nelaukia. Kiti smūgiai eina iš lėto nešdami badą, ligas ir skurdą.

gerai; jei "neleidžia", labanakt! Tuo da labiau bendroje organizacijoje. Jei tėvai prijaus, gerai; jei ne, tik čia veikimas ir apstos.

Vietinės organizacijos kur kas smagiau sukasi ten, kur prie jų inteligentai, o ypač asmenys profesijos, kiek galint prisideda. Jei, daleisim, kore dainuos daktaras arba kad ir jo moteris, arba kad ir bile kas iš jo šeimynos, apie tą asmenį daugiau, negu apie patį vadovą visa organizacija suksis. Jam akysna žiūroma daugiausiai. Ką jis mano, ką jis pasakyt nori, koki jo nuomonė, — visiems idomu begalo. Tuo da labiau taip bus didesnėje organizacijoje, kadangi, mat, tokio tipo asmuo arčiau prie jaunimo prieis ir jo paslaptis sužinos veikiau, negu, sakysim, klebonas. Klebonas žino tik tiek, kiek jam pasakoma. Bet gi tokis asmuo žino visa tai ir da daugiau.

Kalbant apie organizacijas, reikia daboje laikyti ir tai, kad mes gyvenam begalinio dydžio krašte. Bostonas ir Chicaga, Baltimore ir Amsterdamas sudaro daugmaž mūsų veikimo pačius stambiausius punktus. Baisi teritorija! Negana da ir to. Kol kas lietuvių daugiausiai skurstą šių punktų ažiose. Bet gi jos kas kart vis darosi anksnesnės. Ir da ne viskas. Pačios stambiosios industrijos koja už kojos traukia pietų ir vakarų linkui. Paskui jas ir žmonija drįbsi. Kitų tarpe, ir lietuvių netrūks. Tad gi bile organizacijai panorėti o visą kontinentą savo sparnais apgūžti, — negirdėta godulystė!

Tai antra priežastis del ko mūsų vadų organizavimas jau tiek kartų medžių viršūnėmis nušvilpė. Kaip tik suminėk organizaciją, tai tuojaus ieškoma atatinamos vietos, į kur Bostono ir Chicagos vadams būtų suvažiuoti patogiau. Ant nelaimės, tokių vietų nėra. Praktikoje pasirodo negalima ir jau. Jei ir suvažiuoja, tai daugiausiai tik keli ir vės tik toki, ką tuo

Ve delko mūsų vadų pastangos susiorganizuoti iki šiol vis laukais nuždavo. Tų visų klaidų katalogą priešais akis turėdami, greičiausiai jų išvengsim. Organizuoimės demokratijos, geografijos, klasių rubežių neperšokdami, o tikrai susiorganizuosim. Susiorganizavę patys, geriausiu pavyzdžiu jaunimui būsim. Jei galėsime pasakyti: — organizuoimės taip, kaip kad mes susiorganizavę esam, — užteks.

Morkus.

IR VĖL SUKAKTUVĖS.

Kiekvieno žmogaus gyvenime yra linksmy ir liūdnu nuotikių, kuriuos žmogus prisimins džiaugiasi arba liūdi, bet yra įvykių, kuriuos atjaučia visa tauta, kurie paliečia ne vieną šeimyną, ne vieną kaimą ar miestą, bet visą tautą. Tokių nuotikių lietuvių tauta yra daug turėjusi.

Lietuviai džiaugėsi, kuomet didysai Lietuvos kunigaikštis 1410 m. uždavė mirtiną smūgį kryžioj ordenui, kuris užpuldinėdamas Lietuvą naikino. Lietuva liūdėjo, kuomet 1795 m. rusai pavergė Lietuvą ir 1864 m., kuomet tie patys rusai ir spaudą lietuviams uždraudė manydami lietuvius surusėsiant. Visa Lietuva labai apsidžiaugė, kuomet po šimtmetinės svetimųjų okupacijos, tuos okupantus patį savo pastangomis nusikratė, bet ir vėl visa lietuvių tauta labai turėjo nuliūsti, kuomet mūsų "bracie polaci" viliugingu būdu už dviejų dienų po Suvalkų sutarties pasirašymo 1920 m. spalio devintą dieną, užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių.

ŠV. TĖVO MALONĖ TEOL.-FILOS. FAKULTETUI.

Nesenai "Tiesos Kelias" 7—8 nr. oficialinės dalies priede paskelbė J. E. Apaštališkojo Internuncijaus Lietuvai Arkivysk. R. Bartoloni raštą J. E. Kauno Arkivyskupui J. Skvireckui, kuriuo pranešė, kad šv. Tėvas suteikė Teologijos-Filosofijos Fakultetui kanoniškąją erekciją ir davė teisę teikti teologijos, kanoniškosios teisės, filosofijos, ir humanistinių mokslų laipsnius. Ties tokia nauja šv. Tėvo malonė Lietuvai tenka apsigostoti.

Katalikų Bažnyčioje mokslo reikalai yra aukštai statomi, todėl suprantama, kad prie Apaštališkojo Sosto yra studijų reikalams skirta atskira seminarijų ir universitetų yra nustatytos Bažnytinės universitetų kongregacija, kurios nių teisų 256 konane. Tų pat teisų 1376 ir 1377 kanonai nurodo, kad kanoniškai universiteto ar fakulteto steigimas priklauso šv. Tėvui ir kad tik šv. Tėvas gali teikti malonę universitetui ar fakultetui davinėti mokslo laipsnius, turinčius galios, Bažnyčios atžvilgiu. Kanoniškai steigiant universitetą ar fakultetą šv. Tėvo būna tvirtinami statusas ir reguliamas, kuriuose yra nustatyta studijų eiga, profesorių būdas, sąlygos mokslo laipsniams įgyti. Šiuos reikalavimus įvykdžius tegali būti suteikiama kanoniškoji erekcija.

Isteigus mūsų Universitetui ir susikonstruktavus Teol.-Filos. Fakultetui, tuojau pradėta rūpintis, kad Fakultetas galėtų davinėti kanoniškąją galią turinčius mokslo laipsnius. Tam tikslui pasiekti buvo įvairiais laikotarpiais pasiūsti Apaštališkojo Sosto mūsų Teologijos — Filosofijos Fakulteto reguliamas, smulki studijų eiga, profesorių biografijos ir jų mokslo darbų nurodymas. Paprastai Apaštališkojo Sostas nesiskubina su kanoniškąją erekcija ir ją suteikia tik nuodugnai ištyręs visas sąlygas.

Dabartinis momentas yra visai tinkamas, kad šv. Tėvas suteikė kanoniškąją erekciją Teol.-Filos. Fakultetui: nuo kurio jau laiko Bažnyčios gyvenimo Lietuvoje formos įgyja natūralų padėjimą, kaip matos iš šių dalykų. Prieš porą su viršum metų šv. Tėvas isteigė Lietuvoje savaimingą Bažnytinę Provinciją, kuri atpalaidavo nepriklausomos Lietuvos vyskupijas nuo kaimyninių kraštų. Jau beveik metai sukako, kaip sudarytas Lietuvos konkordatas su Apaštališkojo Sosto, vadinas, nustatyti taikūs santykiai. Šių metų balandžio mėnesį kolektyviai atsilankė Lietuvos Episkopatas pas šv. Tėvą šiuo žygiu pabrėždamas dėkingumą šv. Tėvui už teikiamas malones Lietuvai. Šių metų birželio mėnesį parašė šv. Tėvas Lietuvos Vyskupams laišką apie bažnytinio gyvenimo reikalus: tai labai svarbus Lietuvos istorijoje šv. Tėvo laiškas, adresuotas Lietuvos Vyskupų vardu. Pagaliau, liepos mėnesį atvyko į Kauną

Siemet spalio 9-tą dieną kiekvienas lietuvis minės aštuonių metų tas viliuginas sukaktuves, tą dieną mes prisiminsime sau kaip geriausis Lietuvos jaunimas savo gyvybę statydamas pavojum, gynė savo prabočių nuomylėtą tėvynę ir ne vieną, bet tūkstančiai to prakilnaus Lietuvos jaunimo ir galvelės savo paguldė, kad tiktai Lietuva ir vėl nepakliūtų po naujo okupanto jungu.

Kovojant su daug galin-gesniu prieš lietuvis grynėsi iki paskutinio momento ir tiktai per jo lavoną peržengdami lenkai tegalėjo Vilnių pavergti.

Spalio 9-tą dieną kiekvienais metais, iki kol Vilnius

pirmas atskiras Lietuvai Apaštališkojo Sosto Internuncijus asmenyje J. E. Arkivyskupo R. Bartoloni. Ir pirmoji labai maloni, Lietuvos katalikams labai pageidaujama naujiena, kurią pirmąją turėjo progos pranešti naujasai Apaštališkojo Sosto Internuncijus, buvo šv. Tėvo teikiama malonė Teol.-Filos. Fakultetui.

Plačiame pasaulyje yra nemažai katalikiškųjų fakultetų arba ir išties universitetų. Kanoniškai mūsų Teol.-Filos. Fakulteto erekcija ir galia davinėti mokslo laipsnius yra mūsų Teol.-Filos. Fakulteto pripažinimas de jure iš Apaštališkojo Sosto pusės ir yra ypatingos svarbos ne vien Teol.-Filos. Fakultetui, bet ir visam Lietuvos Universitetui. Teol.-Filos. Fakulteto teikiamaieji mokslo laipsniai turės reikšmės, ne vien Lietuvoje, bet ir visame katalikiškame pasaulyje: ne vien Katalikų Bažnyčiai, bet ir katalikų fakultetams bei universitetams; trumpai tariant, mūsų Universitetas bent dalinai įgyja tarptautinės reikšmės. Ši šv. Tėvo malonė yra naujas įrodymas iš šv. Tėvo pusės reikiamojo palankumo Lietuvos katalikams, visai Tautai ir Valstybei, gyva parama, kad Lietuvos Universitetas greičiau prisisisikintų kelią į platumą pasauli.

Rimto yra pagrindo manyti ir laukti, kad įvyks tai, kas yra J. E. Internuncijaus oficialiame rašte, pranešančiame šią malonią žinią, pasakyta: "turiu tvirtą viltį, jog visi, kurie ta nauja ir įžymia šv. Tėvo malone naudosis, ypač tie, kuriems teks šioje akademijoje dėstyti ar mokyti, atsilygins už tą kilniausią dovaną paklusnumu, paslankumu ir kilnumo dvasia, kad Bažnyčia ir brangioji Tėvynė Lietuva galėtų džiaugtis kaskart gausniais šioje jūsų Mokslų Motinoje dėstomose šventųjų žinijos ir sveiko mokslo vaisiais".

Kaip svarbus ir malonus buvo Lietuvos pripažinimas de jure, arba sutikimas, kad Lietuva, politiniai laisva ir nepriklausoma, dalyvautų lygiomis Europos ir viso pasaulio politiniame gyvenime, kaip Lietuvos bažnytinės provincijos isteigimas sudarė bažnytinę nepriklausomybę nuo kaimyninių kraštų, užmezgė Lietuvos tiesioginius santykius su Apaštališkojo Sosto, taip lygiai Teol.-Filos. Fakulteto kanoniškoji erekcija ir privilegija teikti teologijos, kanonų filosofijos ir humanistikos srityse mokslo laipsnius, turinčius galios visoje Katalikų Bažnyčioje ir visoms katalikų įstaigoms, sudaro pagrindą skaitytis su mūsų Universitetu tarptautiniame forume ir faktą, kad su juo skaitomasi. Tai svarbus žingsnis priekin mūsų Tautos ir Valstybės gyvenime ir gyvas džiaugsmas Lietuvos katalikams, kurie bus amžinai dėkingi šv. Tėvui už šią malonę.

Vysk. M. Reins.
"Rytas".

nebus atvaduotas, mes minėsime tas liūdnas sukaktuves ir skelbsime pasauliui: **Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim!**

Vilniaus lietuvių atstovės misija.

Palokams pavergus Vilnių, kartu su juo likosi pavergta visas trečdalis Lietuvos žemių ir arti milijono lietuvių. Ten liko šimtai karo našlaičių, kurie reikalauja motiniškos globos. Palokai norėdami greičiau lietuvius sulenkinti netik tu našlaičių negloboja, bet ir lietuviams juos globoti trukdo, tai išvaydami iš užimamo buto, tai uždarydami jų mokyklas, tai kitą kokią šunystę sumanydami, bet lietuvis kenčia dantis sukan-

deš ir laukia dienos išsiliu-

savimo iš paliokų jungo. Vilniaus Lietuvių Labdarybės Komitetas turi įsteigęs visą eilę bendrabučių, kuriuose užlaikoma virš 600 našlaičių bei neturtingų tėvų vaikučiai.

Tai gi po aštuonių metų sunkaus darbo ir neapsakomo pasišventimo vilniečiai pavargo, todėl jie prisiliūto savo nenulstamą darbuotoją poniją Emiliją Vileišienę, paprašyti mūsų pagalbos, kad mes tiek kartų pagelbėję Lietuvai neatsisakytume ir vilniečiams ištiesti savo pagalbos ranką ir palengvinti jų sunkią našta. Kadangi mes išsiskirstę gyvename ir jokiū būdu negalime visiems vienon vieton susirinkti, kad išgirdus iš lūpų asmens, kuris buvo liudytojas tų kruvinių kovų už Vilnių ir savo ranka aprišo žaizdas Lietuvos didvurių kovojusių už Vilnių, Lietuvos sostinę, už Gedimino Pylį, už Vytauto ir šv. Kazimiero kapus, todėl gerbia moji Vilniaus lietuvių atstovė pati lankysis po lietuvių kolonijas ir gyvū žodžiu apipasakos visus Vilniaus lietuvių vargus ir jų kovą už tautos gyvybę.

Rugsėjo 30 d. gerb. atstovė kalbės Harrison, N. J. Spalių 7 d. 2 val. po piet, C. Brooklyn, N. Y. ir vakare 8 val. Newark, N. J. Spalių 9-tą Apreiškimo P. Šv. parapijos salėje, Brooklyn, N. Y. Spalių 11 d. Yonkers, N. Y. Spalių 13 d. Bayonne, N. J. Spalių 14 dieną, Linden, N. J.

K. J. Krušinskas, Feder. Sekretor. 180 Hale Avenue, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKYTOJŲ KONFERENCIJA.

Kaunas. — Rugsėjo 22 ir 23 dienomis Kaune įvyko lietuvių katalikų mokytojų sąjungos konferencija. Į sąjungos centro valdybą pirmininku išrinktas senasis pirm. dr. K. Ruginis, nariais — mokytojai J. Malinauskas, St. Jonkutė, Pr. Samulionis ir P. Kazėnas; į revizijos komisiją — vysk. M. Reins, mok. St. Tijunaitis ir A. Juška. Į garbės teismą išrinkta — prof. St. Salkauskis, prof. Pr. Dovydaitis ir p. Starkienė.

ARTINASI DIDELE BYLA.

Kaunas. — Nuo 1925 metų Janavoj spirito vartykloj prasidėjo sukčiavimai. Padaryta valstybei nuostolių apie 7 milijonus litų. Sąryšį su tuo areštuoti ir patalpinti Kauno sunkiųjų darbų kalėjiman Ceslė, Judavinas, Taubmanas, Šafas ir Sichimanas. Jiems visiems įteiktas kaltinamasis aktas.

CHICAGO, Ill. — Rugsėjo 23 d. gemblerių ir smugelinkų namuose policija aršetavo 500 įtariamų žmonių.

Poezija ir Beletristika.

Stasius Būdavas.

SESE, RYTAŠ JAU!

(Iš cikliaus "Skambančios dienos"). Sese, nuo veido nupurtinki naktį, Šį rytą jau skamba šviesų milijonai, Šį rytą jau miršta pajuodusios tamsos, Šešėliai suklupo pakvopusiam klony...

Kazys Gėlė.

SAPNAS.

Ech, galingas mano sapnas Kurią pilį šimtabokštę. Čia šimtais lekiu, čia vienas Gaudau vikrią laimės kuokštę...

Stasius Būdavas.

SAULETĖ GARSAI.

(Iš cikliaus "Skambančios dienos"). Muzikos, muzikos saulė jau pina, Ir arfa, ir fleita jau dienos pražydo, Skamba ir skliautai kai žemė nelūsta, Kad paukščiai vasarai jau klony pražydo...

Antanas Steponaitis.

UŽKURYS.

Jokūbui Čučulkai blogai gyvenas. Tik vakar, šeimininkė Agnieška parodė Jokūbui savo kiauiliškumą. Agnieška, Jokūbo akimis žvelgiant, paraščičiausia senmergė, kokių visur devynios galybės...

Tiesa, Čučulka taipgi ne jaunas. Bet metai atėjus pavasariui mažinasi, net pačiam to nepastebinti.

Nieko nuostabaus nėra tame, kad Agnieška pasakė Čučulkai, kad jis lai pasitraukia jai iš akių ir palieka ją ramybėje:

— Eik laukan paršo koja pelenuota! Kad čia tavo nei šešėlio nebūtų! Šunims užpiudysiu. Lauk!

Ir kaip Čučulkai, pamanykite, viską palikti, jei jis čia jau metai, tuoj bus du, kaip gyvena.

Gyveno Čučulka pas Agniešką du metu. Dirbo. Savo sveikatos nesigailėjo. Rūpinosi ūkiu, kaip savu. Tik dabar!...

Varo jį laukan Agnieška! Pikta boba Agnieška, mano Čučulka, už velnią piktesnė ir biauresnė. Niekada ir į galvą jam tokia mintis neatėjo, kad jį išvarys.

Supranta Čučulka tą atsimainymo priežastį. Atvažiavo čia toks iš miesto mūrininkas. Blogas biaurybė mūrininkas. Ir tik dėl to blogas, kad Čučulkai koją pakišo. Kai jo nebuvo, visas plaukte plaukė. Čučulka buvo tikras šeimininkas. Ir kaimo žmonės, už darbštumą Čučulką gerbė. Su kaimynais gerai sugyveno ir bendrai, ginčų ir peštynių be reikalo nekeldavo.

Bet dabar — mūrininkas pakišo Čučulkai koją ir iš ramios vietelės taikosi išstumti, išesti...

Vakare pagirdė Čučulka arklus, karvėms pakrėtė ir nuėjo liūdnas į kamara. "Ką daryti — klausia pats savęs Čučulka. Palikt viską! Ūkį ir tą praeiktą boba ir eit, eit kur akys mato, kur kojos neša. Nueit kur nors į kitą kaimą, pasisamdyti pas kokį ūkininką už berną ir ramiai pabaigt savo dienas.

Galvoja taip Čučulka, o kairėj pašonėj lyg vėžys savo žnyplėmis žnyba. Neramu

taip širdy. Skauda. Gerklėj lyg šutinta nelupta bulvė užkliuvo.

O kamara tamsi. Kamara nejuoki. Kampe medinė lova, kreivomis kojomis stovi ištrizai, skersai.

Neramu Čučulkai. Visą gyvenimą dirbęs kaip arklys, dabar tik pajuto skriaudą ir įžeidimą. Jo rankos čiupinėja spragilo kotą, ir sprando gyslos storos ir vingiuotos, vis daugiau ir daugiau tvinksta...

Paskutiniai saulės spinduliai į mažą kameros langą įlindo ilgą balzganą juosta. Apšidairė, išsigando tamsos ir numirė...

Nežinia ar ilgai taip sedėjo Čučulka, bet kaip tik labiau sutemo, jis atsigulė ir užmigo. Tačiau dienos pergyvenimai ir sapny nedavė jam ramybės.

Ten, už kluono, balti beržai. Šlama. Šnerasi. Klėtis, dar nesena, bet jau apipešiotu stogu, stogu panašiu į kerdžiaus apipešiotą kepurę... Prie tvarto durų prižištas margis. Jis pažino Čučulką, pakėlė galvą, padūzgeno apšerpėjusia uodega, pažiūrėjo į akis ir vėl užmigo.

Už kluono, ir dar toliau, ten kur praside da vigainės, pakilo balsvai pilksvas ūkas ir nei aukštyn, nei žemyn nesileidžia. Kabo vietoj.

Nėr nei jokio vėjo. Nei jokio balso. Tik toli, už kaimo pelkių — giraitėj, drasko koserę griežlė.

Ir dar toliau, lyg iš anapus žemės, atlėkė lietuviška daina, pakybo ore, — luktelėjo ir lyg nežinodama kelio — numirė.

Pavydi Čučulka šuniui, pavydi ir griežlei, kuri savo gerklę giraitėj drasko... Pavydi baltiems beržams, ką už kluono susiglaudė kuždasi...

Jis nereikalingas. Lyg senas šuo, kai užkimsta ir apanka, paima jį šeimininkas už sprando, užriša pakulinį pantį ir veda, didelij akmenį nešinas, skandinti.

Nevieną, bet daug sykių, išeidavo Čučulka vakarais į kiemą, už kluono, už baltų beržų, prie upės, pažiūrėti kaip vanduo žaidžia mėnulio šviesoje ir kai šokinėja žuvis pliauskėdamos tai vėl pasinerdamos į šaltą švarų vandenį.

Bet tai buvo labai senai. Tada dar Agnieška Čučulką mylėjo. Mylėjo jį dėl jo darbo, dėl jo didelio pasiaukavimo ūkio reikalams. Visai sutemo...

Vidury kiemo šuliny. Pakrypus svirtis. Šalė jos didelė pilki akmenys. Prisedo Čučulka.

Smilkiny ugnis, galvoj pragaras. Ūžia, ūžia. Jis nori kažką galvoti, bet mintį nesuvaldo... Nešasi, ekspresu lekia pergyventi vaizdai, praėjusios dienos.

Akys raibsta. Didelės žalios žalios ir mėlynos saulės. Mažos, lengvos, lakiojančios žiežirbos...

Smilkinyse ugnis, galvoj pragaras. Sugalvojo Čučulka ką nors negero. Sugalvojo.

Margis pakelia galvą, uosto orą ir staugia, staugia. Šuo nujaučia, ko žmogus nepajėgia. Šuo — jautresnis.

Be trukšmo atsidarė namo durys, tamsus priegangis, paskui taip pat ramiai prasivėrė virtuvės durys.

O virtuvėj, pačiam kampe, prie krosnies, didelis plačiažandis kirvis... Sunkus, platus, žibantis.

Dar vieha sekundė ir kirvis Čučulkos rankose...

Vėl iš lengvo sugirgždėjo virtuvės durys, paskui priegangio.

Prie namo beržas. Didelis, didelis. O jo šešėlis kaip šmėkla.

Juodas, kaip varna, debesėlis, užvožė mėnulį. Kieme tamsu, bangu, neramu.

Čučulkos krūtinėj, kaip budilninkas, plaka širdis. Iš lengvo. Vienodai. Lėtai. Nesiskubindama.

Kažkokio žmogaus juodas siluetas peršo per tvorą, atsivėrė klėties durys ir dingo... Girkt durys — girkt Čučulkos širdy.

O klėty — Agnieška. Storos, vingiuotos, mėlynos gyslos Čučulkos sprande pritvinko. Raumeningos rankos stipriau sugniaužė kirvio kotą.

Debesėlis kažin kur paspruko. Vėl balzganą, negyvo mėnulio šviesa žaidžia medžių lapuose.

Ramumas neišpasakytas. Tvirtu, užtikrintu žingsniu Čučulka žengė prie klėties...

Kirvio ašmenys mėnulio šviesoje šypso si, džiaugiasi. Dar smarkiau pradėjo kaukti margis.

Vis arčiau klėties žingsnis prie žingsnio. Vis daugiau drąsos ir pasiryžimo.

Eina jis kaip alkanas žvėris, tik vieną mintį galvoj turėdamas. — Užmušt.

Priėjęs stuktelė pečiu į klėties duris. Jos atsidarė, lyg didelio smako koserė, kraujo ir aukų pasiilgusi. Kažkas surinka... Kažkas krinta ant grindų... Paskui vėl tyla... Amžina tyla...

NAUDINGAS PATARNAVIMAS Už kiekvieną praleistą dolerį perki daugiau vertės. BROOKLYN'AS— Del Išdirbimo Kailių. 26 nuosimčiai kailių gamybos Jungtinėse Valstybėse tenka Brooklynui. Svarbiausias reikalas tokiai industrijai, tai yra pakankamai palankios sąlygos del naudojimo jos prekių. Brooklynas yra gyviausias visam Metropolitan plote, kurio 9,500,000 gyventojai duoda didžiausią smulkių prekių rinką pasauliui. Be to, dešimt viešų linijų geležinkeliais ir vandens pakraščiais laivų judėjimas į Atlantiką, Ilanką ir Pacifiko vandens keliai duoda pigiausių ir greičiausių būdą išdalimo į viso krašto dalis. Elektros patarnavimas lošia svarbiausią rolę bandruomenės industrinei ir socialei pažangai. Taigi, tai yra nuolatinis tikslas Brooklyn Edison Kompanijos, kuri duoda elektros jėgą ir šviesą Brooklyno namams ir industrijoms, suteikt del mūsų Borough tokį elektros patarnavimą, kuriam niekur kitur pasauly nėra lygaus. Brooklyn Edison Company

Pirmieji ryto spinduliai lenda į klėtis langa, bet išsigandę sprunka atgal. Gretimam Vilkaičiū kaime riktelėjo gaidys. Atsiliepė kitas. Alkani gyvuliai tvartuose bliana ir staugia, draskosi prižištas grandiniu margis... Jokubas Čučulka pašoko iš lovos... Košmarinis sapnas tarsi ranka atėmė iš jo širdies kerštingumą.

IŠ LIŪDESIO TĖVYNĖS.

Žemė numėtysim saulėtu ilgiesiu; — gaudžia trimitai: kaip žaros pakilsime! Saulė ir rožės, ir skausmas mum dvasioje: taurė — gyvatos skaisčios prispilsime!

I. LIŪDESIO ŠVENTOVĖ.

Nakties tamsoj iškilo saulėti ir niūrūs rumai. Jų viduje, didžiuos altoriuos, degė žiburiai. Tai meilės deimantų ir briliantų grožis. Jų angose rymojo nykios dvasios, aklais sparnais pridengusios slaptinius parausus...

II. LIŪDESIO MIESTAS.

Kam toks gyvenimas: liūdesio pynimas? Kam toks kentėjimas: dvasios marinimas? Viltį užgesius, širdį sudraskius, kam toks gyvenimas: liūdesio pynimas? Dieviškos skraistės trokštam: nuauskite. Liūdesio šydo: sielas sugužkite! Plėsti plėšimą? — kaulai jau padilė!.. Juoktis? — Niekšinga! — Šelkit ir užkite!..

Juodosios vėliavos draikosi gatvėse. Geismas aistringas sąnarius svilina... Tylī šventovės lyg kapas išmirusios. Liūdesio sutemos aukurus dilina.

Žemė nualpo. Dausos aptemusios dužgina liūdesio varpą uždusus... skęsta širdis gedulingoj melodijoj — garbina liūdesio dievą paklususj... "GARSAS"

Vėliavos draikosi. Miestas lyg burtuose. Liūdesio skraistėj sielos susigūžia... Kam toks gyvenimas — dvasios marinimas: išmirė miestas ir gatvės nebežūžia...

III. ŠVENTĖS ISVAKARĖSE.

Liūdesio skraistėse vakaras slankioja. Saulėtos prieblandos merdėja gęsta. Liūdesio drobėse žemė susisupa. Griuos sapnuodamos muzikoj skęsta.

Želmenys sultingi lapų pevyšyje slepia nakties juodasparnių būtybes... Sielos ilgėjimos skausmas ir atdusai kilsta į skliautų žvaigždingas aukštybes...

Šatrijos švieči: ten ugnys ant aukuro skelbia slaptąją Praamžiaus didybę! Iškilos drobėmis žaros apsidengia. Žemėj — įmigus juodoji tamsybė.

Rytas pabus! Greit trimitus išgirsite! Žaros ir saulė nušvis, kaip karaliai! Rytas pabus! Tada džiaugsmo skaisybėse saulės diena atsivers mūsų šaliai!

IV. RYTAS.

Eina. Trimitai pažadino šielą. Kyla šviesa ir varpai pasiliejo. Minios — platybės! Širdys — kaip saulės. Akys, lyg žvaigždės, žeri švitėdamos.

Eina. Nelaukiu: purvinas vieškelis. Kraujas — užnuodytas. Žodžiai — sukirmiję. Kuo pasitiksiu? Ašarų saujomis? Šypsena dieviška? — Skausmas joj raizgosi.

Žemę sukniubęs arsiu, kaip protėviai. Pančius — verguvę vilksiu ilgėdamas. Sopulio — dvasios aruodus pripildysiu: kevale gimęs — kevale laidosiuos...

Ryte, pakilęs didingos' aukštybėse, švisk kilniaširdžių gyvybe pakurstomas. Veriasi toliai saulėtom prašvaistēm. Veriasi sielos dvasios kilnamečiui... Minios, lyg jūros, lyg girios belankstomos vėjo keliaujančio, vėjo laisvėjančio... Širdys, lyg saulės, idėjų ištroškusios kyla su ryto žarų suklestėjimu. (Žus daugiau)

LRKSA NARIŲ ŽENKLELIAI. VYRIŠKI AUKSINIAI 1.50 VYRIŠKI PAUKSUOTI 1.00 MOTERIŠKI AUKSINIAI 1.50 MOTERIŠKI PAUKSUOTI 1.00 MOTERIŠKI SAGUTĖS 1.50 ŽIEDAI 10 Kt. 7.50 RAŽANČIAI 1.15

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America) APSAUGOS SKYRIUS. Susivienymas turi net septynis Apsaugos Skyrius. Pirmirtinės išmokamos po \$150., \$250., \$500., \$750., \$1,000., \$2,000. ir \$3,000. Mėnesinės į šiuos skyrius mokama pagal narių amžių.

GENERAL OFFICE: 225 So. Main Str., Wilkes Barre, Pa.

PILDOMASIS KOMITETAS: Kun. J. K. Miliauskas, Dvasios Vadas, Bellas Rd., Wanamie, Pa.

Dr. J. K. Aszukas, Daktaras Kvotėjas, 107 Hillside Str., Wilkes Barre, Pa.

TEISMO KOMISIJA: 1. A. J. Domeika, 58-05 — 69th Pl. Maspeth, L. I., N. Y.

LABDARYBĖS KOMISIJA: 1. J. B. Tamkevičius, 2021 Jane Str., Pittsburgh, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA: 1. Kun. J. A. Karalius, 320 Spruce Str., Minersville, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA: 1. J. Stulgaitis, 122 So. Meade Str., Wilkes Barre, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA: 1. Adv. P. Chesulis, 1632 Engineers Bank Bldg., cor St. Clair and Ontario, Cleveland, Ohio.

PAŠALPŲ IR POMIRTINIŲ IŠMOKĖJIMAS.

Nuo rugsėjo 8 d., iki rugsėjo 20 d., 1928 m.

Table listing names and amounts for the 'IŠMOKĖJIMAS' section, including Antanas Ambrazaitis, Antanas Svėdskis, Adolfas Bulotas, etc.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

CONN. APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS.

Ivyks spalį 21 d. 1928 m. šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Green str., New Haven, Conn.

Pradžią 1. val. po pietų. Suvažiavimas yra metinis, po Seimo, po gegužinės ir vajuos.

Visos kuopos, malonėkite prisijūsti delegatus. Bus išduodama dovanos kuopoms, kurios prirašė naujų narių vajuos laike.

204 kp. yra užkviesta prisirašyti prie apskrities. Malonėkite prisijūsti delegatų.

Visos kuopos, neužmirškite atsivežti gerų inešimų ir gerų sumanymų del Susivienymo gerovės.

T. Brogienė, Conn. Apskr. rašt. 8 Bank Str., Waterbury, Conn.

WORCESTER, MASS. Piknykas. Rugsėjo 16 d. 41 ir 98 kp. atskiri (pavienciai) nariai parengė piknyką Gedimino kalne.

Nuo ryto atrodė, kad bus lietaus, buvo apsiniaukę, bet po pietų nusiblaivė ir į vakarą buvo labai malonus oras.

Stengkitės kiek galėdami lankyti susirinkimus, turėkim vienybę, kad žiemai prisiatintus galėtumėm ką gero nuveikti i padidinti kuopos iždą ir sustiprint kuopą.

F. T. Gutauskas, rašt. Streikuojančių šelmų. Aukos išdalintos del streikuojančių mainierių sekančių būdu: Del Bridgeville, Pa valgiu \$220.00

Bridgeville, Pa. valgiu \$30.72 Bentleyville, Pa. valgiu 98.00 Castle Shannon, Pa. valgiu 98.00

Portage, Pa. (pinigais) 50.00 McKees Rocks, Pa. P. Jaruševičiaus (pinigais) 10.00

Trokas del išvežiojimo valgio 115 mylių kelionės 20.00 Mažmožiai 8.11

Viso išmokėta \$558.33 Iš Centro gauta \$664.94

22263 Morta Svetkauskienė 112 kp. 4 sk. paš. už 27 pusę (pašalpa baigta) 27.00

22264 Juozas Kamarauskas 114 kp. 2 sk. paš. už 26 d. pusę 13.00

22265 Antanas Rutkauskas 114 kp. 4 sk. paš. už 54 d. 108.00

22266 Vincas Baltikauskas 146 kp. 4 sk. paš. už 76 d. 152.00

22267 Adolfas Ališauskas 155 kp. 4 sk. paš. už 17 d. 34.00

22268 Juoz. Valinčius 159 kp. 2 sk. paš. už 26 d. 26.00

22269 Martinas Liniauskas 187 kp. 2 sk. paš. už 9 p. 12 pusę 15.00

22270 Kaz. Cinvinskas 187 kp. 5 sk. paš. už 25 d. 75.00

22271 Antanas Kašeta 190 kp. 3 sk. paš. už 72 d. 108.00

22272 Ver. Mikalauskienė 191 kp. 2 sk. paš. už 24 d. 24.00

22273 Pranas Valavičia 240 kp. 2 sk. paš. už 68 d. 68.00

22274 Ona Brazukienė 249 kp. 2 sk. paš. už 7 d. 7.00

22275 Marcelė Ivanaušienė 259 kp. 1 sk. paš. už 37 d. 18.50

22276 Ant. Varapickas 166 kp. 2 sk. už 6 d. dam. pašalpa 6.00

22277 Mikas Miliauskas 1 kp. 3 sk. pom. už a. a. Marę 500.00

Išmokėta 558.33 Atliko \$106.61

Yra kelios aplikacijos del pašalpos, 7 (septyni) prašymai buvo atmeti, nes po ištyrimu pasirodė, kad turi už ką pragyventi.

Su pagarba, J. W. Packevičius, Pgho Apskr. pirmin.

HERRIN, ILL. Aukos streikeriams. Gerb. Centro Sekretariai: Prisiunčiu tris dolerius surinktus 172 kp. iš narių streikuojančių mainierių reikalams.

88 kp. susirinkimas bus rugsėjo 30 d. tuoj po pamaldų paprastoj vietoj.

Malonėkite visi būti, nes turim daug sunkaus darbo organizacijos reikale.

PATERSON, N. J. Pranešimas LRKSA 65 kuopos nariams.

Kuopos bertaininis mitingas ivyks spalį 10 d. 1928 m. Visi nariai būtinai turi susirinkti i mitingą.

J. Spranaitis, kp. rašt. LINDEN, N. J. 200 kuopos susirinkimas.

Bus spalį 2 dieną, utarninke. A. Rupsio salėje, Wood Ave ir 16th Str. Susirinkimas prasidės 7:30 val. vakare.

Susivienymo 200 kp. nariai, nepamirškite, kad yra perkeltas susirinkimas i paprastą dieną.

Tad Labdarybės Komisija atsiliepia i visas gerb. kuopas bei narius ir šaukia prie duosnumo, kad gerb. valdybos paragintų per susirinkimus kas kiek išgalint išiestų galestingą rangą.

Tokių aukų mūsų organizacijos narių tarpe yra ir daugiau. Labdarybės Komisijos nariai: J. B. Tamkiavičius, J. Češkis, K. Lekeckas.

NEKROLOGAI. MIDDLEBORO, MASS. A. a. Paulina Lunckienė. Mirė rugsėjo 10 d., 35 metų amžiaus.

Paliko nuliūdime vyrą Paulių Lunckų ir du sūnus: Juozą apie 10 metų ir Stanislovą — 6 metų; vieną seserį Amerikoje, tėvus, vieną seserį ir du brolius Lietuvoj. Po tėvais Ainauskaitė, kuri iš Daujėnų par., Parijų kaimo.

Rugsėjo 13 d. airių bažnyčioj atliakta pamaldos ir palaidota katalikų kapuose. Vėlionė priklausė prie L. R. K. S. A. 166 kp.

Amžiną atilsį suteik jos siečiai, Viešpatie! Rap. CHICAGO, ILL. A. a. Jonas Žukauskas. Pranešu visiems draugams ir draugėms mūsų organizacijos, kad nelaiminga mirtis š. m. rugpj. 27 d. atskyrė nuo moters ir vaikų, taipgi ir nuo mūsų organizacijos darbuoto nenuilstantį žmogų, Joną Žukauską, kuris tarnavo LRKSA 181 kp. ir mūsų organizacijai per septynis metus, buvo finansų ir protokolų raštininkas.

Palaidotas rugpj. mėn. 30 d. Chicago lietuviių šv. Kazimiero kapinėse. Gerbiami broliai ir seserys mūsų organizacijos, meldžiu iš širdies ištarti amžiną atilsį duok jo sielai, Viešpatie! T. Pocius 181 Kp. rašt.

CLEVELAND, OHIO — 8 kuopos susirinkimas bus spalį 1 diena, 7:30 val. vakare liet. salėje, 6835 Superior Ave. Meldžiu visus narius ateiti ir užsimokėti visu duokles.

COLUMBUS, OHIO. — 235 kp. susirinkimas bus rugsėjo 30 diena, paprastoj vietoj i paprastu laiku.

KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

GRAND RAPIDS, MICH. 54 kp. susirinkimas ivyks spalį 3 diena, trečiadieny, 7:30 val. vakare parap. mokslo salėje.

HARTFORD, CONN. — 89 kp. susirinkimas bus rugsėjo 30 diena, paprastoj vietoj. Nariai, teikėtis nepamiršti.

EXPORT, PA. — 125 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 30 diena, 3 val po pietų Mechanics Hall.

SIMPSON, PA. — 271 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 30 diena, Igno Stungio salėje.

MANCHESTER, CONN. 164 kp. susirinkimas bus rugsėjo 30 diena, 2 val. po pietų po Nr. 89 Birch Street.

STATISTINIŲ ŽINIŲ RINKIMAS. BENDROS ŽINIOS. Naujai gauta Statistinės Žinios: Draugij.

Paterson, N. J.: 1) Lietuvių Tautos Sandaros 36 kp., 2) Lietuvos Vyčių, 3) Gyvojo Ražančiaus, 4) LRKSA, 5) šv. Kazimiero parap. koro. Visas žinias suteikė p. Ig. Kulikaitis.

Newark, N. J.: 1) Lietuvos Vyčių — užpildė p. J. Gvazdaitis, 2) Lith. Building and Loan Ass'n. — p. C. P. Arnashus, 3) šv. Jurgio dr-jos, 4) Lietuvos Liuosybės Saragal, 5) A. L. R. K. Federacijos, 6) šv. Cecilijos koro — visos užpildytos ir pristigtos p. V. Akelaitis "St. Ziniu" Rinkimo Newarko Kolonijos Komisijos nario.

New York, N. Y.: 1) šv. Izidoriaus — užpildyta: W. Andriulo ir S. Bouks; 2) šv. Kryžiaus — p. M. Šeštokaite ir Z. Maksvitis, 3) Altoriaus dr-jos — p. A. Bogdon ir poni M. Kaukaviene, 4) LRKSA — p. M. Šeštokaite ir Z. Maksvitis, 5) Mot. Sąjungos — p. M. Šeštokaite ir p. M. Maksvitiene.

Brooklyn, N. Y. — 1) "Vienybės Spaudos Bendrovė". So. Boston, Mass.: 1) Lietuvos Dukterų dr-ja, — užpildė p. nios: O. Saurienė ir B. Ciunienė, 2) Marijos Vaikelių — p. M. Sabitė ir O. Zolūnaitė, 3) Susiv. Lietuvių šv. Kazimiero — V. T. Savickas. Gautos per "St. Ziniu" Rink. Naujos Anglijos Rajono Komisijos nare ponija O. Sauriene.

Biznierių. Newark, N. J. p. V. Akelaitis prisuntė žinias apie 13 biz. Paterson, N. J. p. Ig. Kulikaitis prisuntė žinias apie 26 biznierių.

Pirmiau gauta. Ankietos iš Lowell, Mass. per didž. gerb. kleb. kun. Jurg. Sekančių draugijų: 1) Liet. Darb. Sąjungos 97 kp., 2) Towarzystwo Polsko Litewskie, 3. šv. Juozapo par. koras, 4) D. Liet. Kun. Algirdo dr-ja, 5) Apastalystės Maldos, 6) šv. Juozapo 7. Aušros Varty Pan. šv., 8) Sodalių, 9) Vyčių, 10) Marijos Vaikelių, 11) šv. Jono Berkmano, 12) D. L. K. Vytauto dr-ja, 13) šv. Vardo.

Parapijos žinios. Iš Hazleton, Pa. nuo didž. gerb. klebono T. Zižinskio. VAKARINIŲ VALSTIJŲ RAJONAS. Chicago, Ill. Rajono Komisijos narys p. A. Becevičius praneša, kad pasibaigus sezoniniams vasaros darbam jau pradeda tvarkyti "St. Ziniu" rinkimą, kad Chicago kolonijoje yra veikėjų, kurie norėtų gauti platesnių informacijų šiais klausimais: 1) Ar knygoje "Amerikos Lietuviai" tilps tik bendras draugijų skaičius ir jų vardai su kitais statistiniais daviniais? 2) ar tilps visų biznierių pavardės?

Brighton, Park kolonijos žinių tvarkytojas p. J. Encheris prisuntė visų draugijų sąrašą su pavardėmis asmenų, kurie pasižadėjo užpildyti, butent: gerb. kun. F. Valtukaitis, G. Pakeltis, V. Paukštis, B. Nenartomis, pp. Mrs. Kazargienė, Rudienė, Gotaudienė, p. Valčekas, Juozaitis, vardu J. Kudricka. Taipgi prisuntė Brighton Parko rajono gyvenančių profesionalų sąrašą.

Chicago Heights p. M. Zaranaitė patiekė savo kolonijos draugijų sąrašą. Springfield, Ill. p. A. Kazlauskas prisuntė profesionalų sąrašą ir pranešė, kad St. Ziniu rinkimas sparčiai varoma pirmyn. Kolonijos lietuviai ir veikėjai pritaria.

Spring Valley, Ill. "St. Ziniu" rinkimas beveik užbaigtas. Pittsburgh'o rajonas. A. L. R. K. Susivienymo konferencijoje tartas pasižadėjimo žodis neliko vien pasižadėjimu. Rajono sekretorė p. E. Svetkauskienė praneša laišku iš 17 Rugsėjo š. m.: "Pas mums atrodė, kad visi gerai darbuojasi tame reikale. Man jau net ankietų pritrūko". Poni Lekavičienė jau baigia savo darbą Duquesne, Elizabeth, Pa., Wilmerding, Pa., E. Pittsburgh". Per klaidą buvo paskelbta, kad gerb. p. ni Lekavičienė žinias rinks tik Duquesne, o nepaisydama to jau taip daug pasidarbovo.

Ponas Katkus labai gražų apie 7,000 egz. savo knygną priziadėjo duoti pasinaudoti sutvarkymui istorinės knygos "Amer. Liet." literatūros skyriaus ir uoliai pasidarbuoti St. Ziniu" rinkime. Jis Pittsburgh'e yra vienas iš senesnių darbuotojų sutvėres gal apie 35 įvairias draugijas.

Iš pavienių. Rajonusna neįeinančių kolonijų gauta: Rochester, N. Y. Susirgus gerb. kleb. kun. J. Kasakaitiui, žinių rinkimo darbas daug pasunkėjo. Žinių rinkime pasidarbuoti pažadėjo pp. K. Valeska, S. Valukevičius, F. Šlaipelis, p. V. Puluikaitė.

Detroit, Mich. šv. Jurgio par. Gauta draugijų ir profesionalu sąrašas su pavardėmis pasižadėjusių užpildyti draugijų blankas, butent: pp. S. Varenauskas, S. Uzdavinis, P.

Gustaitis, K. Petrokas, K. Daunis, K. Jukabaitis, ponios: E. Paurazienė, Baundžienė, M. Uždavinienė, O. Vaskevičienė, O. Skulienė, p. I. O. Kasevičiūtė.

Bridgeport, Conn. Pranešimas su 9 draugijų sąrašu. Hartford, Conn. Gerb. kun. J. Bakšys malonėjo sutikti vadovauti šioje kolonijoje "St. Ziniu" rinkime ir prašo jo vardu pasiūsty blankas.

Visiems pasidarbausiems ir pasižadėjusiems nuo širdingiausia tarū acū! Kun. S. Draugelis, Knygos "Am. Liet." Leidėjų Komit. Pirmininkas.

BANDITIZMO REIŠKINIAI.

Banditizmas turi įvairias formas ir pasireiškia įvairiose srityse, bet visumet jo didvyriai naudojo kaukes, durklus ir nuodus, o vėliau modernišką revoliuorę ir bombas nakties tamsoje prieš beginklius. Žiaurumas ir bailumas — charakteringi visokio banditizmo požymiai, vis viena, ar jis reiškiasi ant "džiojo kelio", ar politikoje.

Paskutinėmis dienomis banditizmo reiškiniai pasireiškė Lietuvoje. Rugsėjo 25 d. Šiauliuose keli nežinomu maskuoti apginkluoti revoliuoriai asmenys užpuolė buv. "Momento" redaktoriaus butą, ištraukė jį i gatvę, pasodinuo automobilin ir išvežė už miesto miškan. Ten jie ką už reikalavo iš p. Bridžiaus, grasinuo nužudysią ir, pasak laikraščių, "davinėjo įsakymus". Po to Bridžius buvo paleistas, o banditai, kaip tai visuomet esti, laimingai pasislėpė ir ligi šiol nėra surasti.

Gaila tik, kad mes nežinome ką banditai reikalavo iš p. Bridžiaus ir kokius įsakymus jam davinėjo. "Šiaulietis" praneša, kad p. Bridžius nič nieko nesako.

Šiaulių įvykis, matyti, priklausau vadinamajai "visuomeninio banditizmo" rūšiai, kuomet durklu ir revoliuoriu norima paveikti i žmogaus įsitikinimus, sąžinę arba i pasielgimų kryptį.

Tai lietuviškų "Kur Kluku Klanų" darbai, kurie kitur baigia savo dienas ir prasideda pas mus.

Jų istorija ir pas mus ne šiandien prasidėjo: prieš dvejus metus lietuviškas "kukliuksklanas" skambiai deklaravo savo programą išsprogindamas "Varpo" spaustuvę. Dar ankščiau jis darė pirmus mėginimus svaidydamas bombas i "Šiaulių Naujienų" redakciją ir rašydamas grasinančius laiškus įvairiems visuomenės atstovams. Prieš rinkimus i III-jį Seimą tie žmonės platino atsišaukimus, kuriuose grasinuo ūkininkams sugedinti juos, jei jie balsuosią už kai-riuosius.

Mes nežinome tikro tos organizacijos vardo. "Vienybė" Amerikoje rašo, kad atsirado kaž koks "geležinis vilkas" (matyti Puidos romano įtaka). Bet vardas nėra svarbus, o svarbi esmė.

Galima konstatuoti faktus, kad Lietuvoje susidarė palanki dirva tokioms piktžolėms augti. Tamsūs asmenys imasi vaidinti "aukščiausio teismo" vaidmenį ir nori revoliuoriu pagalba vartoti gyvenimą savo vaga. Susidaro lyg kaž kokia nauja slapta vyriausybė su visais atributais ligi "šėvroletu", ne tai Italijos "mafija", ne tai 1906—1907 m. buvusi Rusijoje "tautos keršto komorra", kuri maitinosi policijos departamento lėšomis ir pakišdavo per kaminus bombas net buvusiems ministeriams.

Ir pas mus šiandien kvėpia viduramžiais. Pasirodo, kad tokio banditizmo pasireiškimams neužkerta kelią ir karo stovis ir koncentracijos stovyklos, ir paslaptinūs "kukliukslaniečius" negali pagauti ir mūsų labai vikri politinė policija.

Ligi šiol nėra žinoma, kas per vieni buvo tie asmenys, kurie lankėsi pas d-ą Mickų Šiauliuose (žiūr. "L. Ž.") ir reikalavo iš jo skelbimų laikraščiu, grasinami paskelbti kompromituojančias daktarų žinias ir jų tektą paskaitė: Kur gi toliau eiti? "L. Ž."

Kazys Inčiūra.

UŽMIRŠTA UGNIAVIETĖ.

(Sonetas).

Pasilgęs ir ženklo mergelės gyvos, nuklydau į girios toliausiąją pusę. Menu... Prieš tiek metų ugniakuras rusi, naktigoniai klausom vakarės tylos.

O nūn... dangus giedras virš mano galvos. Ir kalba: tuoj giria iškirsia, išgrūsia, — po metų tik šiekštos vienuolės bebūsia, ugniavietė vėl... žali kilimai klos...

Taip dingstam šešėliuos savos praeities. Tik vien atminimai palieka nublukę, tik jie draug su saule vaikams mūsų švies.

Ugniavietė! Mes juk čia buvom užtrukę. Jaunystė sparnus ir pakirstus — vis ties, — čia saulėti bokštai žvilgęs nors pro rūką!..

Kazys Gėlė.

LIŪDESIO VALANDOSE.

Dar valandėlę pažūrėsiu į tave? — Vai ne — ir susisupo šydan juodos drobės, Ir dingo ten toli už durų nebevarstomų Lyg saulė paviešėt tamsion naktin išbėgo...

O aš atsiklaupiau prie durų ažuolinių Padėjau rankas ant šaltųjų akmenų Taip verkiau jos prie durų liūdnas Tarp pajudusios nakties ir vytmečio aušros.

Negrįžo ji, tik per devynius langus Aš pamačiau kaip ji sunykusiom akim Man paskutinį syk sudie pamojo Ir... o gaila jos... užgeso lyg rytmečio žvaigždė.

Ir prisiminęs laimės trumpas dienas Girdžiu kur tai nevarstomųjų durų girgždesį — Tai baldosi liūdnu dienų atsiminimai, — Tai girgžda užvertos laimėn durys.

Antanas Steponaitis.

PASKUTINIS DŽIAZ-BANDO GARSAS.

O staug Džiaz-Bande pirmą kartą — Aš pievas ir laukus senai apleidau. Išnyko pilkos tėviškės namai ir vartai Kai aš gyvent į platų miestą išileidau.

Pasveikino mane ugningos akys. Ugningos akys prižadėjo laimę. Bet aš iš pievų ir laukų atklydęs Dar nežinojau grėšiančią nelaimę.

O, buvo geras laikas vaikščiojant papieviais — Nei ašaros, nei džiaugsmas nerūpėjo. Dabar gi spaudžia ašaras žiaurus patėvis Ir sena boba, tėvo darbo, klumpes nudėvėjo.

O, tu gyvenime prakeiktas ir žiaurus. Paleisk mane į pievas, — švarų orą — Nes aš numirt ant miesto tratuaro Pavasario dainų neklausęs dar nenoriu.

Ir būsiu aš laimingas — jaunais amžiais Kai vėl tarp saulės ir gėlių linksmi gyvensiu. Dabar nuo miesto triukšmo susiglamžęs Aš pievose gyvendamas nepasensiu...

Tad staug Džiaz-Bande paskutinį kartą, Aš šiandien čia juokiuos, o mintys kažin kur. Burnoj nuo nemigo naktų senai apkarto Bet mano kojos nelankys jau miesto vartų.

Pr. Genys.

IKVĖPIMAS.

Liepi Tu kartais išaušt šviesiam skaidriajam rytui pačių juodžiausiųjų audrų rudens naktys, — kada už mūsų sodno baigiasi pasaulis ir grumiasi tamsybė, debesys, žaibai ir audros...

Kai mūsų bokšto sienos prakalba iš baimės, kai langus drasko juodos vėtros, kai mūsų sodno medžiuose naktinės dvasios žaidžia vėtrų žaismą...

Liepi išaušt, — ir žaros greit sugrįžta, aušra greit brėkšta, būnda ir saulė atneša rausvosios' savo skraistės', skaisčiausiais pirštais liedsama jos skruostą...

Sodne išauga džiaugsmas. Medžiai tyli su kupinom maldos ir grožio širdimis... Liepi Tu kartais džiaugsmui švisti širdy, ramybės trokštančioj, ir ilgesio skausme užgimusiuj, ir sopuliū aštriū išvarstytoj...

Liepi atsilukštent gyvybės lukštams — pražyst gražiausiam saulės žiedui... Ir prikaupti jos taurę kupiną dangaus šviesybių! Jo žiedlapius pavasario džiaugsmų balsais nupuoš, nors po langais tamsybė, debesys, žaibai ir audros, nors sodno krūmucse juodųjų dvasių žaismas.

TYLUSIS VARPAS.

Nuo neatmenamų laikų ant aukšto upės kranto stovi sena apgriuvisi, atšakojusi, tarsi kokia milžiniška uola, pilis. Žmonės pamatę šį reiškinį sakosi negalį rasti tokioje gražioje vietoje ir tokią seną seną pilį ir dar tykstančią saulės spinduliuose, kaip skaisti žvaigždutė. Tviska, žiba. O kodel taip yra? Mat, tai ne pilies griūvėsiai, tai ne karaliaus aukso rūmai, bet Dievo amžini namai.

Pilį puošia stato apsigynimui nuo priešų ir rengimui kerštingų vaisių visiems nenaudėjams. Čia, atėję priešai paguldo savo godžias galvas arba išžudo pilies gynėjus. Tik momentais, tik gyvenimo mirksnyis tokioje pilyje pasirodo pasaulio vaikų ir pranyksta, kaip plačioje, spindančioje saulės varšomis nudažytoje jūroje, mažytis burbulėlis. Čia trykšta nuo įkaitintų aistros ir godos kardu iš žmonių, pasaulio vabalėlių raudoni kraujo lašai ir godžiai sugeria žemė. Nebelieka nė žymės karų, nelieka nei žvangančių plieninių kardu tarškėjimo, žvangėjimo atbalsio. Viskas, kas buvo praeity, dingsta, žūsta, miršta ir nebesugrąžinama. Kad norėtum praeities garšą išgirsti, tik tebelieka krūva pelenų, griuvėsių senosios pilies. Ji irgi neamžina, kaip mirtingieji kerūjai ją supildę, nešiodami akmenis po akmenį ir kraudami, norėdami pasiekti debesų aukštybę. Žūsta, nyksta...

Kur neatmenamoje praeityje buvo karaliai, cesoriai... irgi mirė. Mirė ir jų kankinamieji vergai. Sugriuvo auksu ir deimantų žibantieji rūmai. Nutolo skambėję udabrinėmis stygomis arfų garsai. Supuvo moteriški kūnai, kurie degindavo valdovų nerimstančias aistras ir sukeldavo, tarsi karštoje jūroje garų burbulus...

Viskas užgesa, viskas nyksta, viskas žūsta praeityje, tik palieka supelėjusiuose lapuose palšų gyvenimo nuotrupų. Tik palieka amžinai toji pilis. Ji yra labai sena, ji yra ir nauja. Ją nors ir tie patys žmonės stato, nors tos pačios rankos neša akmenis, nors krauna ne aukščiaū debesų, bet ši pilis pasilieka amžinai. Šioje pilies viršūnėje stovi aukso kryžius, kuris visą žmonių masina ir traukia prie amžintvės.

Vidury pilies sukrautas auksas ne akmens, ne mineralo, ne metalo, bet ten gyvena pasaulio Kūrėjas, kuris laiko pasaulį ant savo akių; tai ta pilis yra amžina, tai ta pilis žmones ne masina, bet gaivina amžinatvės dvasia. Į tą pilį plaukia milijonai žmonių trokštančių gyventi ir gyventi... Jie paslepia savo aistras pilyje ir jos nyksta praeitinio, o išena apsišarvoję dideliu pasišventimu kariauti už tos pilies Valdovą. Nors mirtingieji žmoneliai miršta, bet lieka dvasios galiūnais, pergali aistringą pasaulį.

Tai kas gi sukvieta į šį pilį, amžiną pilį milijonus žmonių. Ar jie yra keno idiegti širdyje, kad pamilo pilies Valdovą. Šios pilies bokšte yra paslaptingas varpas, kuris savo maloniu garsu skamba ir rytą vakarą. Kviečia visus valdovus ir vergus, didelius ir mažus, sveikus ir ligonius. Kai šio varpo išgirsta garsus, tai tuojau žmonės bėga į amžinatvės pilį pasiguosti ir paprašyti pagalbos ateinančiam gyvenimui.

Tai tas tylusis varpas, nors jis tyliai skamba, skamba paslaptingai, kad visi trokštantieji laimės skuba į šią pilį prie Valdovo kojų.

Albinas Baltramiejūnas iš Gilbonių.

Ir jam sekasi.

— Labai džiaugiuos ponį vėl pamatęs. Kaip tamstai sekasi? — Ačiū, labai gerai. — O tamstos vyrui? — Mes juk išsiskyrėm! — Ach... tai ir jam labai gerai sekasi...

CHICAGO, ILL.

Pakvietimas į istorišką iškilmę. Amerikos lietuvių troškimas ir Lietuvių Labdarybės Sąjungos pastangos, ačiu duosniai lietuvių visuomenei, įvykdoma.

Lapkričio 4 d. bus šventinama Lietuvių Labdarybės Sąjungos šv. Kryžiaus ligoninė Chicago, Ill.

Ligoninė šventins Jo Eminencija Kardinolas Mundelein, dalyvaujant skaitlingai dvasiškijai, aukšties miesto ir Illinois valstybės valdininkams ir tt.

Tai bus istorinė Amerikos lietuvių gyvenimo diena. Tai bus apvainikavimas lietuvių didelio darbo ir pastangų.

Tai bus užbaigta įstaigos, kuri ilgiam amžiams bus liudininku didelio pasišventimo ir pasiukojimo, kuri amžiais kels mūsų tautos vardą, bus dideliu akstinu jaunajai kartai laikytis lietuvių idealų, kuri bus mūsų ir mūsų artimųjų sveikatos šaltiniu.

Labdarybės Sąjunga išlėto augo. Bet ji išaugo į tokią organizaciją, kuri jau drįso daryti taip didelį užsimojimą — ligoninę statyti. Dideliu pasitikėjimu ir pasiryžimu pradėta darbas, kuris mūsų visuomenę rado nuosirdaus pritarimo ir jos pagalba einame prie užbaigos.

Ir dabar mes dideliu pasitikėjimu krepiamės į aukštai gerbiamas draugijas, kuopas ir klūbus, prašydami in corpore dalyvauti šv. Kryžiaus ligoninės pasišventinimo iškilmėse. Kviečiame lietuvius profesionalus, buvinius ir visą mūsų visuomenę.

Tos visos draugijos ir visi pavieniai asmens, kurie aukodami didesnes pinigų sumas, nusipelnę garbės narystės vardo, pasišventinimo iškilmėse bus atatinkamai atžymėti.

Lapkričio 4 d. bus lietuvių džiaugsmo diena. Negali būti didesnio džiaugsmo tiems, kurie dirbo ir dideles sumas klojo, matyti savo pastangas realizuotais. Del to kviečiame visus į tą Amerikos lietuvių džiaugsmo iškilmę.

Šv. Kryžiaus ligoninė yra mūsų. Ne vienas iš mūsų joje sveikatos ieškosime. Nei vienas šiandien negalime per daug rizikuoti tvirtinant, kad mums ligoninė nėra ir nebus reikalinga. Liga ar kitokia nelaimė nei vienam į akis nežiūri.

Pagalios, šv. Kryžiaus ligoninėje bus vietos ir tiems nelaimių prispaustiems broliams lietuviams, kurie del sunkių gyvenimo aplinkybių nepajėgę sau už kambarį užsimokėti. Labdarybės Sąjunga ir jos ligoninė tokiems savo brolišką ranką išties.

Tat, dar kartą kviečiame visus į šv. Kryžiaus ligoninės šventinimo iškilmes.

Labdarybės Sąjungos direktoriai: Rev. F. Kudirka, Rev. H. J. Vaičiūnas, Rev. Ig. Albavičius, B. Sekleckis, M. Šlikas, A. Nausėda, B. Nenartonis, V. Strioga, Pr. Vaičekauskas, Z. Gedvilas, A. Valančius, V. Balanda.

P. S. Norint gauti platesniū informaciją del pašventinimo, kreipkitės šiuo adresu: Lith. Holy Cross Hospital Fund, 2423 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

KIEK PASAULYJE KOMUNISTŲ? Socialistinio kongreso Brusely žiniomis, socialdemokratų partijos turi pusseptinto milijono narių. Nesenai baigės ir VII komunistų Internacionalo kongresas Maskvoje. Jų pačių pranešimu, komunistų partijų narių yra: Vokietijoje — 124,729, Čekoslovakijoje 150,000, Prancūzijoje — 52,376, Švedijoje — 15,479, Amerikoje — 12,000, Anglijoje — 9,000, Austrijoje — 10,000, Norvegijoje — 8,000, Šveicarijoje — 3,500, Kanadoje — 5,000, Pietų Slavijoje — 3,000, Graikijoje — 2,000, Belgijoje 1,500, Olandijoje — 1,400, Danijoje — 1,400, Meksikoje — 1,000, Australijoje — 500, Portugalijoje — 70.

"Garso" Katalogas

NAUJAUSIŲ IR IDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS.

Table listing books and prices: 1. ANIOLAS SARGAS — Balto celluloid apd. su kryžiumi vidury 2.00; 2. ANIOLAS SARGAS — Juodos odos aparais 1.75; 3. ANIOLAS SARGAS — Minkštais odos aparais 1.50; 4. BALSAS BALANDELĖS — arba mažas šaltinėlis 2.00; 5. DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ — Balto celluloid apd. su kryžiumi vidury 2.00; 6. DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ — Balto celluloid aparais 1.75; 7. DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ — Minkštos odos aparais 1.50; 8. MALDU RINKINELIS — Prast. apar. 0.40; 9. MALDU VAINIKELIS — audekliniais aparais 0.70; 10. MALDU VAINIKELIS — Juodos odos aparais 2.00; 11. PULKIM ANT KELIŲ — Juodos odos aparais 3.00; MALDOS (sulig Lietuvoje ir Amerikoje Vyskupų patvirtintų leidinių) 0.25; NAUJASIS TESTAMENTAS 1.25

MUZIKA.

STANEIK—LAUMENSKIENĖS ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu 0.25; TARANTELE. Smuikui su pianu 0.50; MAZURKA. Op. 1. N. 1 Smuikui su pianu 0.80

J. TALLAT-KELPSOS KŪRINIAI. GAILESCIO GIESMĖ 0.10; KETURI SUKTNIAI 0.50; NE MARGI SAKALĖLIAI 0.30; OI, BERNELI, VIENTURI! 0.30; NUPLASNOK 0.25; MANO SIELOJ SIANDIE' ŠVENTE 0.20; OI, TU LAKSTINGALĖJE ir Vanagėlis tupėjo 0.15; BALNOK TARNE ŽIRGA ir Gerkim broliukai 0.15

JUOZO ŽILEVIČIAUS KŪRINIAI. KARVELELI MELYNASIS 0.25; ČIA KRAŠTAS Liūdnas ir Gaudžia, gaudžia aukso varpas 0.30; GUNDĖ MANE BERNUZELIS 0.75; GIRTUOKLIO DAINA 0.40; JAU PAVASARIS ATEJO 0.25; LAISVĖS DAINA 0.35; MOCIUTE SİRDELE (smuika, balsas ir pianas) 0.45; NOLIŪDIMO VALANDA 0.40; SĖRIAU ŽIRGELI 0.75

STASIO SIMKTUS KŪRINIAI. KUR BAKUŽĖ SAMANOTA 0.60; KAREIVIŲ DAINA 0.40; PAMYLEJAU VAKAR 0.75; "50 JAUNIMO DAINŲ" 0.40; MŪSŲ DAINOS 0.40; LOPSINĖ 0.35; SUNKU MAN GYVENTI 0.35

JUOZO BENDORIAUS. AUSRELEI BEAUSTANT. Liaudies dainos mišram chorui 0.70; AL DIRVIAUSKAITĖS. 12 DAINŲ: 1) Naujas rytas (16 vasario); 2) Bangos; 3) Elegija; 4) Pasaulis; 5) Vėjas; 6) Sapnai; 7) Pavasaris ir ruduo; 8) Lietus; 9) Likimas; 10) Kad galėčiau; 11) Vėtra; 12) Varpas 2.50

JUOZO NAUJALIO. PUTINO DAINA — Mišram chorui 0.50; MAN LIŪDNA — Mišram chorui 0.30; VASAROS NAKTYS. — Mišram chorui 0.30

J. PAULAUŠKO. NESEKĖ MAN ROŽĖS prie kasų. Duetas 0.40; A. Z. VISMINO KŪRINIAI. OI TAI DEKUI MOCIUTEI 0.35; ANTANO VANAIGIČIO KŪRINIAI. DZIMDZI DRIMDZI 0.25; VILNIUS 0.35; VAKARO ILGESY 0.30; MOLIO UZBONAS 0.30; MALDA 0.30; VEJUZELIS 0.35; 8 LIAUDIES DAINOS 0.50; MUZIKA, MUZIKA 0.30; NAKTIS SVAJONĖMS PAPUOSTA 0.60; LITAI 0.50; DUL, DUL DUDELE 0.50; MAMYTĖ 0.60; GODELĖS 0.60; AŠ BIJAU PASAKYT 0.50; STASYS 0.50

M. PETRAUSKO KŪRINIAI. GRAŽI GAMTA 0.50; GIESMĖ I PANELE ŠV. 0.50; SKAMBANCIOS STYGOS 0.75; CONSILIUM FACULTATIS. Operetė. 1.00; APVESDINKITE IR MANE. Operetė 3.00

JUOZO GRUODZIO KŪRINIAI. BERNUZEL, NEVILIOK. Variacijos pianui 0.30; VISUR TYLA 0.25; AČUONELĖS 0.30; KO ČIA TAIP ILGU 0.50; RUGIAGELĖS 0.30; RŪTA 0.45; MYLĖK 0.35; OP! OP! 0.25

ALEKSANDRO ALEKŠIO KŪRINIAI. Vienam balsui prie piano. AK, MYLIU TAVE 0.75; BERNUZEL, NEVESK PĄCIOS 0.50; GRAŽI ČIA GIRUŽĖ 0.50; MEILĖ 0.40; MEILĖ UZDEGTA KRŪTINĖ 0.65; O PAZVELKI 0.50; VISUOMET SIRDIS SURAKINTA 0.60; PENKIOS LINKSMOS DAINOS 1.00

MOTERŲ SAJUNGOS IMNAS 0.50; SKRENDA, LEKIA MŪSŲ MINTIS 0.75; TRISDEŠIMT DAINŲ 1.50

Table listing books and prices: GINKIM ŠALI LIETUVOS 0.50; GIESMĖ I SV. KAZIMIERA 0.50; LIETUVOS VYCIŲ IMNAS 0.25; PIRMYN I KOVA 0.50; MES GRĮSIM TEN 0.75; ISĀUS VASARELE, Tu mano mergelė, išbėgo mergytė 0.50; KAIP AŠ BUVAU JAUNAS, Žiūrau anksci rytų, Aš užgimiau Lietuvoj 0.50; EIKS MANO MERGELE, Aš sutikau žydėli, Kam anksci kelcis 0.50; MIELS TĖVELI, Oi skauda galvelę, Atsigėriau žalio vyno. 0.50; OI DZIUM-DZIUM, Už jūrų, Kalbin jaunus bernuzėlis, Aš turėjau vištą 0.50; TYKUSIS RYTELIS, Oi laksto vanagėlis, Kur Nemunas, Oi Čiūčiai-liūliai 0.50; KETURIOLIKA DAINŲ 1.00; AL. KAČANAUSKO KŪRINIAI. TŪ MERGELIŲ DAINAVIMAS 0.25; SUDIE LIETUVA. Mišram chorui 0.20; GERK, GERK Girtuokli. Mezzo sopranui LAKSTINGALĖJE. Sopranui ir tenorui 0.20; LIETUVIŲ HIMNAS 0.20; MANO ROŽĖ 0.25; MYLIU TAVE 0.25; O, KAIP MIELA ISGIRST 0.45; GERIAU DIENA, GERIAU NAKTĖ 0.30; SUDIEV LIETUVA 0.25; UŽ KLYSTANCIUS ŽMONES 0.45

IVAIRIOS KNYGOS.

ATSARGIAI SU UGNIMI 0.10; APIE APRAUDA 0.05; DEGTINE — NUODAI 0.15; BOTANIKA 0.20; DELEGATŲ Kelionė Lietuvoje 1916 m. 0.25; ISTORIJA APIE GENOVAITE 0.25; DIDYSIS SAPNININKAS 1.00; EUROPOS ISTORIJA 0.50; KELIONES Ispūdžiai, kun. J. Pauliuko 3.00; KRAŽIŲ SKERDYNĖ 0.25; KATALIKŲ BAŽNYCIA ir Demokratizmas KRUVINA Revoliucija ar ramus kultūros darbas? 0.05; KUN. A. BURBA, Jo gyvenimas ir darbai 0.25; KŪDIKIŲ AUKLETOJA (kun. Saurusaičio) 0.10; LIETUVOS ALBOMAS 3.50; LIETUVIAI KATALIKAI ir kitos srovės 0.10; LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA 0.20; LOGIKOS EVOLUCIJA 0.05; LAISVEN BEZEGIAN 0.75; MOTERYSTĖS NESFARDOMYBĖ 0.10; METRASTIS — 1916 METŲ 0.75; NAUJOS GADYNĖS PRIEAUSRYJE 0.15; NAUJOJI VALDŽIA 0.05; PRAMONINĖS Demokratijos Pagrindai 0.50; PALYDOVAS 0.65; PAZINKIME SOCIALIZMĄ 0.10; PIRMOS ŠV. KOMUNIJOS Paveikslai 0.10; RŪTELIIŲ DARZELIS. Pamokymas kaip žolynai auginti 0.20

APMĄSTYMAI visiems metams ir šventėms 1 ir 2 dalis 3.00; APSAKYMAS apie šventas vietas 0.50; RAMBYNO TĖVYNĖJE 0.35; RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN 0.25; SOCIALIZMAS IR KRISKCIONYBE 0.15; SILTIJĖI ir šaltieji kraštai 0.35; SV. JĖZAUS VARDŲ Dr-jos įstatai 0.30; THE AMERICAN Press on Lithuania freedom 0.35; "TIESOS AIDAI", Budėkime, kad neprigautų. 0.10; "TIESOS AIDAI" Nr. 2. 0.10; "TIESOS AIDAI" Nr. 3. 0.10; "TIESOS AIDAI" Nr. 4. 0.10; "TIESOS AIDAI" Nr. 7. 0.10; "TIESOS AIDAI" Nr. 9. 0.10; VIENYBEJE — GALYBĖ 0.25; VOKIEČIŲ OKUPACIJA Lietuvoje 2.00; VALGIŲ GAMINIMAS 1.50; WHO'S WHO and WHAT among our great men. Pr. Gelumbis 0.50; ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Eilės. 0.10; JONO KMITO EILĖS 1.50; NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS 0.25; PAVASARIO BALSAL. Maironio 1.00; TĖVYNĖS GARSAI. Eilės. 0.15; TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros eilės). 0.40; LIETUVOS ISTORIJA 0.65; LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA 0.35; VAIKŲ PASIKAITYMAI 0.15

40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai 0.40; LIETUVOS ŽEMLAPIS 0.25; BAŽNYCIOS ISTORIJA 0.75

ZODYNAL.

LIETUVIŠKAI-ANGLISKAS Žodynas A. Lailio (abi dalyš krūvon). 10.00; J. NORKAUS. — Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynelis 0.40; ANGLISKAI-LIETUVIŠKAS žodynelis 0.75

MOKYKLOMS VADOVELIAI.

A. B. C. 0.35; A BRIEF LITHUANIAN GRAMMAR 0.35; pirmos išpažintis ir šv. Komunijos 0.20

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATURA.

PR. MAŠIOTO — Apie Lietuvos senovę 0.15; PR. MAŠIOTO — Pasakėlės 0.25

KATEKIZMAI.

MAŽAS KATEKIZMAS (Prirengimas prie TRUMPAS KATEKIZMAS (kun. J. Koncev.) 0.10

TIKYBOS MOKSLAI.

LIETUVOS ISTORIJA 0.40; NAUJA CHRESTOMATIJA dalis II. 0.50; TRUMPA Liet. kalbos gramatika (Damijon.) 0.40; VAIKŲ ŽVAIGZDUTE. Dalis I. 0.30; VAIKŲ ŽVAIGZDUTE Dalis II. 0.40; KUN. V. ZAJANKAUSKO — Evangelijos visų metų nedėlioms ir šventėms, skaitomos bažnyčiose iš sakyklos 0.70; ŠVENTŲJŲ GYVENIMAS 4.00

"GARSAS"

222 SOUTH NINTH STREET, BROOKLYN, NEW YORK.

LIET. VYČIŲ N. Y. IR N. J. KUOPIŲ PARENGIMAI

Šeštadienį, spalio 6 d., Šv. Jurgio dr-jos salėj 180-2 New York Ave., Newark, N. J. įvyks Liet. Vyčių 29 kp. "Shadow ir Baloon" šokiai.

Sekmadienį, spalio 7 d., įvyks Liet. Vyčių N. Y. ir N. J. apskrities suvažiavimas. L. Vyčių 110 kuopos klubo salėj, 163 Perry Ave, Maspeth, N. Y.

Vakare vietinė kuopa rengia "Bunco Party" pagerbimui visų atstovų.

Šeštadienį, spalio 20 d. Hebbrew Free School Hall, 176 Broadway, Paterson, N. J. įvyks L. Vyčių 61 kp. metinis balius.

NAUJI IMIGRACIJOS ĮSTATYMAI.

Kaip parsitraukti savo šeimyną iš Lietuvos, gauti pasportus, vizas ir visas imigracijos reikalais kreipkitės pas mums.

Ar atsimeni kurią dieną ir kokių laivų atvažiavai Amerikon?

Jeigu neatsimenate laivo vardo arba dienos kada atvažiavot Jung. Valstijoms, tai išsakykite: 1) patalpinti J. Valstijų piliečių, 2) negautumėte leidimo nuvažiavus Lietuvon, grįžti atgal, 3) atsitikus kokiam nelaimi gali išdėstyti iš šios šalies. Mes padėsime jums surasti.

Ar turite kokį turta Lietuvos arba Lenkijos?

Mūsų advokatas Lietuvoje duos jums informacijas. Linkni jūsen teisiu prie neįkito turto Lietuvoje. Kreipiamiesi žiniu bile kurio klausimu, prisiškite 10 centų stampomis.

IMMIGRANT SERVICE BUREAU, 101 St. Marks Pl., New York, N. Y.

Nuga-Tone Teikia Sveikata ir Stiprumą.

Ponas Clarence F. Vassev, Great Falls, S. C. yra labai dėkingas už tai ką Nuga-Tone jam yra padares. Jis nori, kad kiekvienas pasinaudotu iš jo natyrimo. Jis rašo laiška išdėstinčiam Nuga-Tone sakamais: "Aš širdingai rekomenduoju Nuga-Tone kiekvienam kuris turi menką sveikatą. Tokiems žmonėms jis ištikro pagalbes."

Viešose milijono žmonių surado, kad Nuga-Tone yra puikus gydomasis, nes jos graži sveikata, stiprumas, diuogianga, kuomet kitos gyduolės nieko nepadėdė, ir jis turėtuomet išsipildyti, jei esate silpnas, turite trubelių su užkietėjimais viduriu, galvos skaudėjimais, svaguliū, turit prasta apetitą, viduriui nevirkšnia, neveiklios kepenys arba pusėlas iritacija, nevalite gerai kakti pasilesti ir jaučiat visomet nuvaręsiu. Jūs galite gauti Nuga-Tone, kur gyduolės yra parduojamos. Jei išisū vertęla neturi ju stakę, rašok laukit, kad jis užskatytų jū iš oisio vaistinės.

Telefonas 7806-2. Daktaras JOHN S. STANESLOW. VAIANDOS: 8-9 ryto 2-3 po pietų ir 6-8 vakare. Nedėlioms pagal sutarti 799 BANK STREET, (Virš bankos) WATERBURY, CONN.

Tel. Emoire 7365. DR. F. MATULAITIS. 322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH. Ašvarnas: 12-2 P. M. 6-8 P. M.

KĄ TIK IŠEJO IS SPAUDOSI! Artisto Stasio Pilkos idomi knyga.

"JAUNA KORYBA"

Daug paveikslų, rimtų ir juokingų pasiskaitymų, dainelių, deklamacijų.

Kaina tik 25c. "GARSAS" 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

IS IR I LIETUVĄ Via Bremen Didžiausiu ir greičiausiu Vokiečių laivu COLUMBUS Arba kitu šios Linijos laivu TIK 8 DIENAS per VANDENI. Puikus 3-šiašis Cabin — tikrai miegamieji kambariai. pas lokalį agentą arba 32 Broadway, New York. NORTH GERMAN LLOYD

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

PITTSBURGH, PA.

Didelės išskilmės Šv. Pranciškaus vienuolyne.

Rugpjūčio 12 d., 1928 m., 7 val. iš ryto, Šv. Pranciškaus Lietuvių Vienuolyne, įvyko išspūdingos išskilmės, kurias atlaikė J. M. Gerb. Pralotas M. L. Krušas iš Chicago.

Pamaldoms prasidėjus, Jo Malonybė Pralotas pasakė neilgą, bet turiningą pamokslą: "Ištvėrmė geruose darbuose". Tas pamokslas sustiprino visas sesutes ir tuojau prasidėjo Profesija.

Profesija reiškia: padaro išžaduo trejiems metams išpildyti Vienuolio Regulas, taip darant atsiekti didesnę tobulybę šventame savo pašaukime.

Sekandios Sesutės padarė Profesiją: Adelaida Kraučiuūnūtė—sesuo Maria Ona (iš Mahanoy City, Pa.), Genovaitė Legeckaitė—Maria Edmunda (iš Philadelphia, Pa.), Agota Braukūnūtė—Maria Raimunda (iš Mahanoy City, Pa.), Marijona Valančiūtė—Maria Jeronima (iš Cicero, Ill.), Ona Miliukiūtė—Maria Magdalena (iš Elizabeth, N. J.), Leona Valutkevičiūtė—Maria Francesca (iš Detroit, Mich.), Pranciška Bernotaitė—Maria Gratia (iš Duquesne, Pa.), Marijona Kiserauskaitė—Maria Ignatia (iš Kenosha, Wis.), Agnietė Kriksčioniūtė—Maria Lauracija (iš Hartford, Conn.), Suzanna Rimkaitė—Maria Constancia (iš Philadelphia, Pa.), Veronika Petrokevičiūtė—Maria Dorothea (iš Hartford, Conn.), Kazimiera Norvilaitė—Maria Angelica (iš Chicago, Ill.), Marijona Kavaliauskaitė—Maria Adolphina (iš Hartford, Conn.).

Tą pačią dieną po pietų trečią valandą kitos, da išpūdingesnės, pamaldos buvo: žmonių prisirinko pilna koplyčia. Štai ir įeina trylika jaunų mergaičių: visos baltais rūbais, kaip angelai, ant gražių paleistų plaukų žalias vainikėlis uždėtas. Priėjusios prie altoriaus, suklaupę eilion, prižadėdamos atsidėti švento, priimti Viešpatį Jėzų sau už Amžiną Meilę. Prisiartino po vieną prie Altoriaus, lerkė savo galvas J. M. Pralotui, kad kirptų jų auksinius, gražius plaukus, iš ko jos didžiavosi per gyvenimą. Tas reiškę, kad atsižada pasaulio, o tik vienam Dievui nori tarnauti. Tų apeigių reikšmė yra, kad tos dievotosios priėmė abitus ir tapo Seserimis ant amžių.

Sekandios devynios priėmė abitus: Vincenta Jareckaitė, iš Chicago, Ill., priėmė vardą Maria Monica; Ona Juškevičiūtė, iš Mahanoy City, Pa., priėmė vardą Maria Clementina; Ona Auštrauskaitė, iš McKees Rocks, Pa., priėmė vardą Maria Bernadetta; Marijona Jaškūnaitė, iš Pittsburgh, Pa., priėmė vardą—Maria Carolina; Teofilija Žekiūtė, iš Steubenville, Ohio, priėmė vardą Maria Celina; Ona Vitkauskaitė, iš Tamagua, Pa.; Marija Liguoria; Lucija Šeštokauskaitė, iš Detroit, Mich., priėmė vardą Maria Veronica; Kotrina Bačkauskaitė, iš Detroit, Mich., priėmė vardą Maria Leona.

15 d. rugpjūčio geturios Sesutės sudėjo Amžinus Išadus, tapo pilnomis Seserimis, prižadėdamos pildyti Šv. Pranciškaus regulas, tarnauti Dievui, ganyti savo dūšias ir vesti žmoniją tiesos, doros ir švento tikėjimo keliu.

15 d. rugpjūčio keturios Sesutės išadus: Sesuo Maria Felicija—Chicago, Ill., buvusi Zofija Piežaitė; Sesuo Maria Anastasija—Waterbury, Conn., buvusi Marijona Bendlerūtė;

Sesuo Maria Teresa Chicago, Ill., buvusi Bronislava Velickaitė; Sesuo Maria Agnietė—Detroit, Mich., buvusi Ona Dainauskaitė.

AMSTERDAM, N. Y.

A. L. R. K. Federacijos Klubo namo ir svetainės iškilmingas atidarymas.

A. L. R. K. Federacijos Klubas užbaigė statyt gražius mūrinius trijų aukštų namus, kur bus dvi didelės krautuovės, du ofisai, svetainė 11 šimtų sėdynių, puiki estrada su naujaisiomis scenerijom, taipgi keturi kambariai dekoracijoms ir įvairiems padėjimams.

Statymo metu sudaryta komisija naujos svetainės atidarymo iškilmėms paruošti. Įėjo dvylika asmenų, kaip tai: M. Kerbelis, M. Kazlauskas, V. Aučiūnas, S. Cikanavičius, Z. Dirsė, E. Tamašauskas ir mergaitės: A. Janučiūtė, O. Stašaičiūtė, S. Navikiūtė, A. Kristanavičiūtė Z. ir V. Kisieliūtės. Komisija laikydavo beveik kas savaitę susirinkimėlius. Svarstė, kaip tinkamiausia bei išpūdingiausia surengti atidarymo programą, kas pasilikyt Amsterdamiečiams kaip istoriškas įvykis ant visados. Ir tas įvykinta. Už poros savaitių prieš atidarymą atvažiuo pakviestas garsus kompozitorius A. Vanagaitis sumokinti Šv. Cecilijos chorą, susidedantį iš apie penkiasdešimt dainininkų ir pradėjo pamokas paskirtas vakarais. Dainininkai pilni tipo ir energijos skaitlingai lankė pamokas laikydami sau už garbę dalyvauti chore.

Sulaukus paskirto laiko (atidarymo) rugsėjo 8 d., jau visame mieste buvo išplatinta "Show Cards" su paveiksiais svetainės ir artistų, kurie dalyvavo programoj. Vakaras buvo paskirtas vien šokiais. Jaunimo prisirinko pilnutė salė ir linksmai šoko iki vėlomos prie puikios orkestrės. O senesnieji laukė rytojau.

Veikėjas M. Kerbelis su nekantrumu laukė artistų, kadangi vėlyvas laikas, o svečių nesimėta. Štai praėša, kad smuikininkas A. Židanaivičius iš Boston, Mass., atvyko. Pasirodo svetainėje ir A. Visminas su dainininkais p-le M. Žemaite ir K. Hoffmanu, J. Mačiulis su art. S. Pilka ir pranešė, kad atvyko kun. S. Draugelis. Visų ūpas geras.

Rugsėjo 9-ta. Nedėldienį, 8:30 val. ryte vietinis klebonas J. Židanaivičius atlaikė Šv. Mišias. Visi nariai skaitlingai atsilankė padėkoti Aukščiausiam už suteiktas malones. Sumą laikė ir pamokslą sakė gerb. svetyjs kun. S. Draugelis. Šv. Cecilijos choras padedant A. Vanagaitiui ir A. Visminui sugiedojo gražiai Šv. Mišias. Laikė Mišių giedoją solo p-nas K. Hoffmannas.

Atėjus vakarui, pirm paskirto laiko, jau svetainė buvo pilnutėlė, nežūrint, kad įžanga buvo nemaža. Tas žmonių nesulaukė. 7:30 val. vakare ateina Ukrajinai ir prasideda iškilmingas atidarymas svetainės. Pralkalbos ir sveikinimai.

Kalba miesto majoras Carl Salmon, vietinis klebonas, kun. J. Židanaivičius, svetyjs kun. S. Draugelis, Ukrainų kunigas (kurio vardo nepatėmėjau) ir komp. A. Vanagaitis.

Šv. Cecilijos choras, vedamas komp. A. Vanagaitio, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos Himnus, vėliaus Ukrainų choras gieda savo tautos Himną ir da porą dainelių.

Solo p. K. Hoffmannas sudainavo tris dainas: "Kam šerei žirgelį", M. Petrausko; "Visur tyli", J. Gruodžio, ir "Aš bijau pasakyt", A. Vanagaitio. Jo malonus balsas sužavėjo klausytojus ir rankų plojimu buvo publikos priverstas daugiau dainuoti.

Solo p-lė M. Žemaitė: "Mano sieloj šiandien šventė", J. Tallat Kelpšos, "Birutė", M. Petrausko, "Barcarolle", Ch. Gounod. Skaitlinga publika jos dainavimu domėjosi ir lydėjo gausiais aplodismentais.

Smuika solo art. A. Židanaivičius. Kūrinių, kuriuos pildė nesužinojau. Apie jo talentą ir gabumus visi plačiai žino. Jis Naujos Anglijos muzikos žvaigždė. Merginų choras dainuoja visokias dainas, vis paties dirigento kompozicijas (A. Vanagaitio).

Po to pasirodo A. Vanagaitis "Su juokinga teisybe". Kalbėjo, dainavo ir tt. Jam padėjo vietinės mergaitės solistės.

Dainuoja antru atvėju p-lė M. Žemaitė: "Kur bakužė samanota", S. Šimkaus, "Aria" (iš Operos "Tosca"), G. Puccini. Ir K. Hoffmannas solo: "Tykiai Nemunėlis teka", M. Petrausko, "La Donna Mobile" (iš operos "Rigoletto"), G. Verdi. Duetu p-lė M. Žemaitė ir K. Hoffmannas: "Neseg sau rožės", J. Paulausko, "O, berneli vienturi", J. Tallat Kelpšos. Toliau seka mergaičių duetai, Šv. Cecilijos choras, vedant A. Vanagaitiui, dainuoja liaudies dainas ir "Vilnius". Ypatingai žymėtinas bendro choro dainavimas paties dirigento kompozicijos: "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim!"

Vėl seka prakalbos ir sveikinimai. Kalba brooklynietis J. Mačiulis, S. Pilka, muz. A. Visminas ir užbaigdamas M. Kerbelis dėkoja dainininkams ir svečiams už atsilankymą ir puikiai už ramų užsilaukymą.

Išsikirsčius publikai dainininkai ir visi svečiai su vietiniais darbuotojais buvo pakviesti pas pp. Tamašauskus vakariene. Prie puikaus stalo, gėlimis išpuošto ir skaniais valgiais bei gėrimais apdėto, gabijų šeiminiųjų, pp.: B. Varnienės, K. Liutkienės, A. Tamašauskienės pagamintų linksmai valgydami svečiai šnekučiavosi ir juokavo iki vėlomos.

Pilni gražaus ūpo išsikirstė. Ant rytojau pasilikus dainininkams ir svečiams p. M. Kerbelis susitarė su brooklyniečiais A. Visminu ir J. Mačiuliu automobiliais išvažiuo pakviępuoti tyru oru į garsųjį "Saratoga Spring".

Rap.

DETROIT, MICH.

Piknykas.

Šv. Jurgio par., "Birutės" daržė, įvyko puikus šeimyniškas piknykas, kuriame dalyvavo daug biznierių ir parapijonų.

Tas piknykas buvo surengtas padengimui daržė lėšų, nes savininkas to daržo duoda dykai parapijai laikyti piknykus. Buvo daug įvairenybių su dovanom. Dovanas laimėjo šie: O. Svečiulis, A. Šalaševičia, J. Svečiulis, J. Daškus, B. Miliauskas, D. Jozamas, A. Tautkus, O. Valantinas, B. Tamelis, K. Daunis, E. Paurazienė.

Darbavos šiame piknyke moterys, kurios labai gerus valgius pagamino: J. Jokubaitienė, O. Škulienė, K. Barkauskienė, ir Butenienė.

J. Usarius daug padėjo vargo piknyko prirngimui. Viskas buvo gražioje tvarkoje. Taip pat pasidaravo šie: S. Uždavinis, V. Mikalauskas, V. Butkus, J. Zabalavičia, M. Butėnas, V. Šnaras, V. Jedinkus, T. Paurazas ir Barkauskas.

Buvęs.

DETROIT, MICH.

West Side.

Šioje kolonijoje daug veikiama, bet mažai į laikraščius rašoma.

Vasaros laiku daugiausia buvo lauko pasilinksminimai, būtent, piknykai. Šv. Antano parapija turėjo du bizniškus piknykus, abu gerai nusisekė. Parapija laimėjo apie 15 šimtų dolerių.

O mūsų jaunimas Vyčiai irgi nesnaudžia, jie irgi turėjo du bizniškus piknykus ir abu gerai nusisekė. Vyčiai laimėjo gero pelno, kurio pusę paskyrė parapijai, iš ko parapija laimėjo: apie 900 dol. Jaunimui priklausė didelė padėka už jų darbštumą. Dūdelė.

PITTSBURGH, PA.

Padėka.

Būnant Lietuvoje, teko girdėti tą pasakymą: "Kam toliau Bažnyčia, tam arčiau Dangus." Gyvenime pasirodo, kad tai yra tikra tiesa. Geri žmonės gyvendami už penkių šimtų mylių, Chicagoje, Ill., o taip arti yra dvasioje prie šv. Pranciškaus Lietuvių Vienuolyno.

Nes štai, 2 skyrius švento Pranciškaus Rėmėjų per savo rūpestingą pasidaravimą prisiuntė auką \$201.00 (du šimtus ir vieną dol.). Tai yra nuopelnas gerų širdžių, kam rūpi neturtingas švento Pranciškaus Vienuolynas.

Todel didi padėka priklauso tiems nenuilstantiems veikėjams: k. v. Ponui F. Piežai, Ponioms: B. Pranckevičienei, V. Gečienei ir Samoskienei, visiems geradariams ir geraširdžiams aukotojams.

Antras Skyrius Rėmėjų nelaukia nei net vajuos, bet uždirbė tuojuos pasiūnia, kad padėt sesutėms, kurios jau atsistojo pačios ant savo kjų, pradėjo tvarkingai vadovauties, todėl, kaip visi gerai žino, kad pradžia yra sunkus dalykas ir reikalauja gaillestingų širdžių pagalbos.

Visos Sesutės nužemėntai dėkoja už tas gausias aukas. Tegul jiems Dievas užmoka už tokius labdaringus darbus. Jų vardai žibės švento Pranciškaus Vienuolyno fundatorių knygoje, kol tas Vienuolynas bus.

NEW HAVEN, CONN.

Žinutės.

L. Vyčių 50 kp. bazaras, kuris tęsėsi dvi savaiti laiko užsibaigė. Jaunimas laike bazarą gėražiai sutartinai darbavosi ir dėkvėpuoti tyru oru į garsųjį "Saratoga Spring".

DETROIT, MICH.

Piknykas.

Šv. Jurgio par., "Birutės" daržė, įvyko puikus šeimyniškas piknykas, kuriame dalyvavo daug biznierių ir parapijonų.

Tas piknykas buvo surengtas padengimui daržė lėšų, nes savininkas to daržo duoda dykai parapijai laikyti piknykus. Buvo daug įvairenybių su dovanom. Dovanas laimėjo šie: O. Svečiulis, A. Šalaševičia, J. Svečiulis, J. Daškus, B. Miliauskas, D. Jozamas, A. Tautkus, O. Valantinas, B. Tamelis, K. Daunis, E. Paurazienė.

Darbavos šiame piknyke moterys, kurios labai gerus valgius pagamino: J. Jokubaitienė, O. Škulienė, K. Barkauskienė, ir Butenienė.

NĖRA KITO TIESESNO KELIO Į LIETUVĄ ARBA IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ KAIP PER KLAIPĖDĄ

ANT

BALTIC AMERIKOS LINIJOS

Važiavimas su vienu iš B. A. L. Laivų per Klaipėdą prie dabartinių aplinkybių yra malonus ir visai kelevių nevargina.

KODEL LIETUVIAI VAŽIUOJA ANT ŠIOS LINIJOS?

- 1) Nepertraukiama kelionė iš porto į portą
2) Nereikia trunkantis geležinkeliais po svetimas šalis
3) Lietuviškai galima susikalbėti su laivo aptarnautojais
4) Geras valgis ir mandagus patarnavimas
5) Kasdieną judami paveikslai ir koncertai
6) Išpildomi laivo orkestrės, įvairūs žaislai, šokiai t. t.

KAINOS IŠ KAUNO: Trečia Klesa \$125. Valdžios Tax Ekstra. KAINOS I KLAIPĖDĄ: Trečia Kl. \$107, I abi pusi \$181, Turistine 3 kl. (arba buvusia II kl.) \$122.00, I abi pusi \$203.50

ISPLAUKIMAI LAIVŲ IŠ NEW YORKO:

S. S. ESTONIA — Spalių (Oct.) 6. S. S. POLONIA — Spalių (Oct.) 27.

Su įvairioms žinioms kreipkitės į Vietos Agentą ar į Bendrovę BALTIC AMERICA LINE. 8 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y. Union Trust Bldg., Pittsburgh, Pa. 315 So. Dearborn Street, Chicago, Illinois

skiriama naujų bažnytinųjų sėdynių fondan. Būtų malonu, kad visi šį parengimą paremtų, nes tikslas yra geras.

Parapijos bazaras. Spalių 6 d. prasidės parapijos bazaras kun. V. P. Karkauskas ir Komitetas darbuojas, kad padarius šį bazarą vienu iš sekmingiausių.

Kiek laiko atgal čia gyvavo Labdarybės draugija, kuri sušelpė kelius varguolius, arba palinksmino žmones reikalaujančius paramos. Bet jau nieko šiūiom tarpu apie minėtą draugiją negirdėti. Labai pagėdaujama tą draugiją atgaivinti ir ją palaikyti, nes niekuomet nežinome, kuomet gali prieiti nelaimė arba vargas. Turint tokią draugiją lietuviams nereikės kreiptis prie kitataučių prašyti pagalbos.

Veltui išmėginimo metodus, kuri kiekvienas gali vartoti be nemalonus ar aikvojimo laiko. Mes turim metodą sukontroliuoti mūsų dusulio, ir mes norime, kad jis būtų išmėginutė mūsų išlaidom. Ner skirtumo, ar jūsų priepuolis yra įsisenėjęs, ar naujai prisimėtas ar jis dabartinis ar chroninis dusulys ar šienligė. Jūs atsikreipkite del išmėginimo veltui mūsų metoda. Ner skirtumo, kokiam klimate jūs gyvenute, ner skirtumo, koks jūsų amžius ar užsiėmimas, jeigu jūs vargina dusulis ar šienligė, mūsų metoda jums padės ūmal.

Mes specialiai norim siust tiems, kurie visikiai be vilties, kur įvairios formos inhalers, douches, opium preparations, fumes, "patents smokes", etc., nieko nepagėbėjo. Mes norim parodyti kiekvienam mūsų išlaidom, kad mūsų metoda paskirtas užbaigimui visų kvėpavimo sunkenybių, visų kvenkštimų, ir visų tų baisiųjų paroksizmų.

Šis išmėginimas veltui yra perdaug svarbus, kad jį atedėliot bent vieną dieną. Rašykite dabar ir išmėginkite metodą būtinai. Pinių nesiuskit, tik siuskitė žemiau padėtą kuponą. Darųkit tai šiandien.

VAIKŲ STATISTIKA KAUNE. Įvedus visoje Lietuvoje priverstiną mokymą, padaryta vaikų statistika. Kaune pavyzdžiui užregistruota mokslo amžiuje 5069 vaikai. Tautybės atžvilgiu skirstomi taip: lietuvių — 2917, žydų — 1483, lenkų — 278, vokiečių — 193, rusų — 184 ir kitų tautų — 17.

Visame mieste yra 150 mokyklų komplektų, kurie skirstomi šitaip: lietuvių — 87, žydų — 44, lenkų — 9, vokiečių — 6, rusų — 5. Ši statistika aiškiau-

Priežastis tame, kad senesni žmonės neparėmė Vyčių šiame darbe. Parapijonai nuolatos kalba, kad jaunimas ištautėja ir nenori dalyvauti lietuviškuose parengimuose. Taip jau nėra. Šioje mūsų kolonijoje turim gražų jaunimo būrelį, kurie visados prisideda prie kiekvieno parapijos, arba draugijų parengimo. Bet ištyrinėjus viską, pasirodo, kad patys parapijonai, arba senesni žmonės stumia jaunimą nuo savės tokiu šaltu jausmu. Reikia priminti, kad šis straipsnis nepaličia visus parapijonus, turim ir tokių, kurie rūpinasi ir remia jaunimą nuolatos.

Lietuviai katalikai net būtinai turėtų palaikyti vienybę tarpe savės. Ypatingai draugijos turėtų remti vieni kitų parengimus, tokiu būdu nebūtų nuostolių ir pasirodytų susipratimas ir draugiškumas tarpe visų.

Rugsėjo 29 d. Mot. Sąjungos 33 kp. rengia šokiaus su išlaimėjimais. Šio vakaro pusė pelno

Planuokite DABAR Rudenį Praleisti LIETUVOJE. Keliaukite suvienytą Valstijų Valdžios valdomais laivais. SPALIO MENESIO ISPLAUKIMAI: S.S. Pres. Harding...Spalio 3-31 S.S. Pres. Roosevelt...Spalio 10 S.S. Leviathan...Spalio 6-24 S.S. Geo. Washington...Spalio 17 S.S. Republic...Spalio 20

United States Lines 45 Broadway (Phone, Whitehall 2800) New York City

Jaunimo Kampelis

J. Vinkis.

PALAUZTAS AŽUOLAS.

Ant žaliąjo ežero kranto stovėjo pasenęs ažuolas. Jo storas, išpurtes liemuo buvo suaužėjęs ir apaugęs samanomis. Šakos apūlžusios ir nusvirusios žemyn. Paukščiai ten lizdus sukosi ir perėjo vaikus.

Niekas, iš aplinkinių, neatmena to ažuolo jaunatvės. Senukai pasakoja, kad tas ažuolas jau turis daug šimtų metų. Da jū tėvų yra žinomi, apie tą ažuolą, tokia daina: "Ten kur ūžia prie ežero žalias ažuolėlis, anksti rytą ten nutūpė margas karvelėlis".

Matomai tas ažuolas, savo jaunatvėje, buvęs gana gražus; ir tos apylinkės mergelės, į savo dainų vainiką, įpyne tą gražųjį ažuolėlį, kuris da baigia savo gyvenimo dienas. Daug kartų jis su išdidumu, žiūrėjo į jaunus medelius, kuriuos vėjas į visas puses lankstė ir braškino.

Baigia jau ir išdidusis ažuolas paskutines savo jėgas. Suūžė, vėjas, sulingavo jauni medeliai. Ežero vilnys, putodamos smarkiai muše ir krantą. Sudrebėjo audros daužomas ažuolas. Bangu pasidarbė. Da kartą, savo prieš smūgiu paliestas, subraškėjo ažuolas ir pažvelgęs į blizgančias ežero vilnis, išsitiesė žemėje. Likosi begulys palaužtas ažuolas, per kurį dieną eriuakai šokinėjo, o naktį ten apuokai rėkė.

Daug metų praėjo ir nei žymės nebeliko, kur augo tas ažuolas, tik (sesučių) mergelių daina: "Ten kur ūžia prie ežero žalias ažuolėlis, anksti rytą ten nutūpė margas karvelėlis" primena ten augusį ažuolą.

VEŽYS IR DIEVAS.

Liaudies pasaka.

Iš visų gyvių, kuriuos Dievas leido, labiausiai didžiausias vežys del to, kad jis buvo malūnininku. Išbuvęs malūnininku keletą metų, jį pradėjo vogti, bet labai jam nesisekė — jį vis nutverdavo. Tada jis nuėjo pas Dievą ir prašė, kad jam Dievas idėtų akis į užpakalį, nes, mat, taip jis nepastebi, kaip jį nutveria bevagiant. Dievas įvykdė jo norą: išėmė jam akis iš kaktos ir idėjo į užpakalį.

Bet, turėdamas akis užpakalyje, vežys visai turėjo nustot vogęs, nes negalėjo greitai paeiti.

Tada jis vėl nuėjo pas Dievą ir prašė, kad jam Dievas idėtų dvi akis — į užpakalį ir į priekį. Bet Dievas tarė: "Niekam aš nedaviau po dvi akis, neduosiu ir tau".

Supykę vežys ant savo Viešpaties, nusigabeno malūną su visais savo daiktais prie upės ir, nuvertęs juos nuo kranto, pasistatė sau upėje smūrinį malūną. Bet po kelių dienų upė smarkiai patvino ir visai sugriovė vežio malūną, ir vežys, per potvynį susigavęs vienas tikėtai girnas, pasilikė visai nerūtingas.

"Žv."

IŠ PASIKALBĖJIMO SU P-LE ALBINA ASIPAVIČIUTE.

P-lė Albina Asipavičiūtė 17 metų amžiaus public high school mokinė papuošė Amerikos lietuvių ir mūsų tautos vardą laimėdama plaukikės čempionatą pasaulinėje olimpiadoje 18 rugpiūčio 1928 m. perplaukdama 100 metr. per 1 min. 11 sekundų. Už gražų laimėjimą pagerbė ją olimpiados rengėjai ir dalyviai; pagerbė pasaulinė, o ypač gi Amerikos spauda; pagerbė New Yorko ir Worcesterio miestų valdžios; pagerbė ir saviškiai — Worcesterio lietuviai. Deja. Del klaidingo spaudoje paminėjimo, kad p-lė A. Asipavičiūtė lenkė, mūsų spauda nepaminėjo tinkamai šio naujo gražaus mūsų tautietės pasiryžėjimo. Bet ruošiant Amerikos Lietuvių istoriją negalima buvo neišaiškinti šio garsaus Amerikos Lietuvių žvaigždės pasiryžėjimo.

Tad nors trumpai čia paminėsiu apie savo asmeninį pasikalbėjimą su p-le A. Asipavičiute ir jos motina.

Iš jos prisiminimų.

Laivu "Roosevelt President" Holandijon išplaukė 233 įvairių sporto rūšių asmenys. Jų tarpe buvo 13 plaukikių. Kelionės išlaidos buvo padengtos specialio fondo lėšomis. Taipgi ir motina prisidėjo prie ekstra — kelionės išlaidų. Bendros kiekvienos dienos visų keleivių išlaidos atsiėjo \$5.000. Kelionė buvo smagi ir nenuobodi. Europoje atlankė specialiu traukiniu Amsterdamą, Paryžių Belgiją ir mažesnius Olandijos miestelius. Europa patiko, ypač farmos, bet "Ameriką myliu labiau" išsireiškė p-lė Albina. Norėjo atlankyti ir Lietuvą, bet permaža laiko turėjo. Tik džiaugiasi susitikusi vieną p-lę lietuvaitę iš Lietuvos — begikę, kuri jai atminties padovanojo Lietuvos Vytį ant tautiškių spalvų kaspinėlio.

Į garbę. Perspektivos.

P-lė Albina jautėsi laimėsianti plaukimo lenktynės. Buvo geram ūpe, drąsi. Bet... laimėjus, girdi, "pasijutau, tartum, sapnuoju. Nežinau, ar teisybė, ar tik man rodėsi. Bet kuomet išgirdau grieziant Amerikos imną, ir pamačiau iškeliant J. A. Valstybių vėliavą, atitokau. Jaučiuosi labai linksma. Olandijos karalienė Wilgelma prisegė čempionės medalį ir paduodama savo ranką sveikino: "I congratulate you!"

Sekanti olimpiada įvykianti už 4 metų Los Angeles, Cal. Mūsų čempionė pasiryžusi lavintis, kad apgintų savo vainiką.

Lenke paskelbta.

Pavardės skambėjimas davė progos tarpautiniai spaudai p-lę Aleną paskelbti lenke. Tai paskaitė lenkai pasirožė ištikro ją pasisavinti. Pati motina jos akivaizdoje štai ką apie tai į mane pareiškė: "Lenkai savo tautiškomis vėliavėmėmis parėdė tvorą prie gyvenamų jos namų. 18 d. rugpiūčio atvyko pas mane jos atimti, bet aš nedaviau. Iš piktnaudžiavimo ir net grasino. Kada viena mano kaimynė lenkė paliudijo, kad aš nemoku lenkiškai, tada atsitraukė." P-lė Albina pati aiškiai pasisakė, kad esanti lietuvaitė ir priklausanti prie 16 L. Vyčių kp. Tiesa. Padaryta spaudoje klaidą pasiryžusi prie pirmos progos atsaukti.

Savo gražiu pasiryžėjimu; mūsų Tautos garbės didinimu pilnai užsipelno iš mūsų pagarbos ir širdingų linkėjimų ir sekančioje olimpiadoje dar gražiau pasiryžėti.

Kun. S. Draugelis.

IZYMIŲ ŽMONIŲ KŪDIKYSTĖ.

Ponia de Stael domėjosi politikos filosofija amžiuje, kuriame kitos mergaitės dar lėlėmis žaidžia.

Mocartas, turėdamas tik ketverius metus, skambino fortepionu ir dėstė menuetus ir kitas muzikales smulkmenas.

Mažas Chalmers dažnai sakydavo pamokslus kedėms vaikų kambaryje iškilmingu veidu ir apgalvotais mostais.

Getė rašė tragedijas dvyliktais metais, o Grotinas paskelbė spaudoj garsų filosofinį veikalą neturėdamas penkiolikos metų.

Poppe, vos pradėjęs kalbėti, skaičiuodavo. Chatterton rašė geras poetas būdamas vienuolikos metų.

PASIRYŽIMAS.

Kam sunkenybės atima norą, — sako Jonas Huteris, — tas mažai tenuveiks. Kas turi noro kovoti, tas niekad nepails.

— Šešta ryto. Aš, Edvardas Irvingas, prižadau sau, Dievo padedamas, išmokyti visus graikiškus žodžius prieš 8 valandą" — Paskui pridūrė: "8 val. ryto. Aš, Edvardas Irvingas, pasiekiau, Dievo padedamas, ką buvau sau pažadėjęs".

— Nėra nieko negalima žmogui, kurs moka norėti, — sakė Mirabo. — Jeigu yra kas reikalinga, bus padaryta.

Didžiausia žmogaus laimė yra turėjimas aiškiau palinkimo tokiam amatui, kurs gali padaryti žmogaus gyvenimą darbingą ir patenkinantį; čia nesvarbu, ar to amato dalykas bus pintinės ar kanalai, statulos, ar dainos. Emersonas.

PATERSON, N. J.

Ona Volkaitė.

Bežiūrint į žmogaus brėkstantį gyvenimą, pamatai tuos mažyčius kūdikėlius, kurie pradėdavo savo gyvenimo žygius su pradine mokykla. Bežiūrint į tuos vaikelius, rodosi, visi lygūs, kaip vienas, mėgsta vienodus žaidimus, vienodus pasilinksminimus ir, rodosi, visi nu eis vienodu gyvenimo keliu. Bet po metų kelių visai kas kitas atsitinka. Vieni pamyli mokslą labiau, kiti visai nenori mokytis ir galvoja, kad tik graičiau iš mokyklos ištrūkus. Po metų kitų nevienas pasijunta visai tarpe kitokių draugu, tarpe tokių draugu, kur yra visų mylimi ir aukštai gerbiami rimtų žmonių.

Viena iš jų mūsų Ona Volkaitė. Ona pamylėjo mokslą nuo pat kūdikystės, ir pavyzdinčiai mokinosi duodama suprasti savo tėveliams, kad ji verta aukštesnio mokslo.

Ona užbaigė pradinę mokyklą 1922 metais, būtent, užbaigė į šešius metus. Mažai kas jaunuju, taip sprčiai žygiuoja prie mokslo, kaip kad Ona.

Onos tėveliai, matydami jos gabumus ir didelius norus prie mokslo, nesulaukė nuo pažangos. Ona pradėjo lankyti Eastside High School 1922 metais, užbaigė 1926 metais. Paterson State Normal School su pasiryžėjimais užbaigė 1928 metais.

Onai visą laiką, matyt, nerūpėjo tušti pasilinksminimai ir bereikalingi "špacyrai" gatvėms. Ona parėjus iš mokyklos, pirmučiausia atlikdavo savo lekcijas užduotas mokytoja. Atsiradavo nemažai draugu, kurie nekar-tą bandydavo Oną nutraukti nuo mokslo, bet tvirta jos valia visuomet tinkamai mokėdavo

POLITIŠKAS KALENDORIUS.

PILIEČIŲ DĖMESIUI.

Prezidento rinkimai artinasi. Piliečiai, neužmirškite užsiregistruoti, nes priešingam atvejui negalėsit balsuoti.

Registracija:

New Yorko mieste: Spalių 8, 9, 10, 11 ir 12 dd. Valandos: nuo 5 iki 10:30 vakare.

Miestuose su 5,000 gyv. ir daugiau: Spalių 13 d. nuo 7 ryto iki 10:30 val. vakare.

Kaimuose ir miesteliuose su 1,000 gyventojų ir daugiau — Spalių 20 d. nuo 7 ryto iki 10 val. vakaro.

Generaliai rinkimai bus lapkričio 6 d. Prasiidės nuo 6 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Balotų primary balsavimo spalva bus: Demokratų — žalia, Republikonų — vyšniava, Socialistų — geltona.

Connecticut valstybėje paskutinė registravimosi diena antradienis spalių 9 d.

Delaware valstybėje paskutinė registravimosi diena šeštadienis spalių 13 d.

Illinois valstybėje — antradienis spalių 16 d.

Maryland valstybėje — paskutinė spalių mėn diena.

Massachusetts valst. — trečiadienis, spalių 17 d.

Michigan valstybėje — šeštadienis, spalių 13 d.

Missouri valstybėje — spalių 27 d.

New Jersey valstybėje antradienis, spalių 19 d.

Ohio valstybėje — šeštadienis spalių 13 d.

Wisconsin valstybėje — spalių 23 d.

Viršų paminėtos dienos yra paskutinės dienos registravimosi, kurie norės balsuoti prezidento rinkimuose, turi būtinai užsiregistruoti ankščiau. Raport.

LUZERNE COUNTY BALSUOTOJAMS ŽINOTINA.

Pereitam "Garso" numery teko matyt žinią, kas link piliečių registravimosi del ateinančių rinkimų.

Tame pranešime informuota, kad Pensylvanijoje paskutinė diena del registravimosi yra Spalių 27 d.

Pensylvanijos valstybėje registravimosi dienos nėra tos pačios visuose miestuose, nes miestai yra padalinti į keletą klasių ir kiekvienos klasės miestas turi savo registravimosi dienas. Taigi kad atitaisius tą pranešimą, turiu čionai priminti, gal pirmos arba antros klasės miestuose ta diena yra paskutinė, bet kas link trečios klasės miestų, tas pranešimas neatatinka tikrenybės.

Luzerne County apskrity yra keturi trečios klasės miestai, kuriuose lietuvių piliečių yra skaitlingai, kaip tai: Wilkes Barre, Pittston, Hazleton ir Nanticoke.

Taigi piliečiams gyvenantiems šiuose miestuose svarbu žinot,

1. Kūnas žemėje puva — vėl pasaulį maitina.

2. Dvi kiaulės suspiovė — baltu krauju paplūdo.

3. Du ožiu susibadė — baltos dulkės dulka.

4. Vidury ažuolo rugiai.

5. Katino uodega per jures pertiesta.

6. Vidury ežero virvė, virvės viršuje saulė šviečia, bet tik vakarais.

Mišlių iminimai: — 1. Saulė. 2. Gandras. 3. Rugs. 4 ir 5. Girmsos. 6. Duonkubily tešla. 7. Kibiro pasaitas, 8. Lempa.

PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI.

- 1. Eina balsas kaip iš rago, nēr duonutės nei pyrago.
- 2. Ilgi plaukai, ilga barzda, tai bagotas.
- 3. Ei, begėdi, atsigulęs duoną ēdi!
- 4. Sušilęs, kaip pelė.
- 5. Iš bado saity, ar ką?
- 6. Grėbia, lyg vilkas.
- 7. Šilta, kaip seņoj stuboj.
- 8. Tuščia jū tų bėdų: vargai ateis patys.
- 9. Būt miela svečias, gaila varškės.
- 10. Per žmonės į žmones, per aniolus — dangų.

MISLĖS.

Surinko Čiulėnų pr. mokyklos mokinys St. Lukšta.

- 1. Šviesus, gražus kamuolys; kad to kamuolio nebūtų, tuojaus viskas žūtų.
- 2. Laibakojis, raudonkojis po pelkes klampuoja.

KALĖDŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Puikiausiu Greitlaidiu

AQUITANIA

Gruodžio (December) 5-tą dieną

Iš New Yorko stačiai į Cherbourgą, o iš ten gelžkeliu į Kauną

Pusšėtos dienos vandeniui, pusantros paros gelžkeliu — ir jau būsite Lietuvoje, kur linksmai praleisite Kalėdų ir Naujų Metų šventes, pasivėžinsite rogėmis, ramiai praleisite ilgus žiemos vakarus giminų ir draugų būryje Ekskursiją veda žinomas visuomenės darbuotojas Cunard Linijos Lietuviškojo Skyriaus Viršininkas

p. Pijus Bukšnaitis.

Vėlesni išplaukimai iš New Yorko: BERENGARIA Gruodžio 14, Sausio 4. MAURETANIA Sausio 11, Vasario 10. AQUITANIA .... Vasario 1, Kovo 1.

Užsakykite vietas ir klauskite paaiškinimų ar čiausiajose mūsų agentūroje, arba rašykite mums:

CUNARD LINE,

Lithuanian Dept. 25 Broadway New York.

Smitho kandidatūrą į prezidentus.

Gub. Smitho konstruktyvūs legislatūros rekordas, jo genialūs gabumai valdžioje — padarė labai gerą įspūdį ir biznio ir finansų vadus, kurie ne vien Rytuose, bet veik kiekvienoje valstybėje visu uolumu darbuojas p. Smitho išrinkimo naudai.

Įsitikinę, kad vedant Administraciją tokiam gabiam ir drąsiam valdininkui, biznis būtų daug saugesnis, negu bile kada buvo pastaraisiais metais, biznio vadai daugely miestų steigia Smitho klubus, kuriuose didesni skaičių sudaro republikonai.

Pastaromis dienomis tokiai klubas susikūrė Minnesota valstybėje, St. Paul mieste, būrys žymių biznierių, kurių nei vienas pirmiau nebuvo pastebėtas veikiant Demokratų partijos naudai, suorganizavo taip vadinamą "The All Party Smith Club", kurio klubo valdybos nariai didumoje yra republikonai-stambūs biznieriai.

IVAIRENYBĖS.

ŠIS TAS IŠ LIETUVIŲ TAUTOS SENOVĖS.

Simonas Daukantas — mūsų istorikas.

Daukantas sako: "Kur dingote tie aukso amžiai? Tos laimės dienos? Kurs keleivis keliaudamas šiandie per Žemaičius tikėtų į tai matydamas dabar minavotus ne miškus, bet lauzėlius."

Lietuvos medus buvo pagirtas visame pasaulyje, kurį rūmuose popiečius, ciesorius ir karpius už visų geriausių gėrimą laikydavo. Už vieną jo butelį mokydavo. Už vieną jo butelį mokydavo.

každavę po kelis raudonuosius (raudonasis buvo auksiniu vadinamas).

Kauno ūkėjai 1650 m. už tris milijonus auksinų midaus išleidę į užsienius.

Lietuvos senovė labai gražiai kalba apie mūsų prabocius, bet ar daug mes pažystame savo prabocių praeitį ir jų nuopelnus; rodos, kad visai neverta apie tai nei svajoti, bet, priešingai, jei šių laikų lietuviai visi būtų susipažinę su praeitimi, su Lietuvos istorija, tai kitaip savo kraštą, savo tautą ir kalbą gerbtų.

Gudrus savininkas.

Revolucijos metu plėčiama konfekcinė krautuvė. Pačiame priekyje, pirmose plėčių eilėse stovi žemo ūgio pilietis, atsivežęs rankinį vežimėlį ir krauna į jį, kas tik jam pasiseka sugriebti! Staiga prieina prie jo vienas žmogus ir sušnibžda pasipiktinęs:

— Del Dievo, ponas Rubineri, ir tamsta tarp plėšikių!

Užkalbintas bailiai atsigręžia ir sumurma:

— Tsss! — tylėk tamsta... Juk tai mano krautuvė!

J. K. Milius.

Tai va kaip lietuviškai vadinasi pagalbininkas.

Bernas, o jo pagalbininkas — pusbernis.

Merga, o jos pagalbininkė — pusmergė.

Miesto galva, o jo pagalbininkas — miesto pusgalvis.

"Z. P."

Kiek metų tarnauja.

Vienas Lietuvos karininkas klausia kareivio:

— Kiek metų tarnauji?

— 19, —atsakė kareivis.

— Tai negalimas daiktas. O kiek turi metų?

— 22.

— Kaip tai gali būti?

— Labai paprastai: 5 metus tarnavau, žąsis beganydamas, 8 metus ganiau gyvulius, 4 arklius, o 2 metu esu kariuomenėje. Vienu žodžiu, tarnauju jau 19 metus.

Jonas Ramonas.

NEUŽMIRŠKITE VAIKUČIŲ! Duokite jiems sveiko dvasios maisto. Jie tada suaugę bus jums tikra paguoda ir džiaugsmas.

"SAULUTĖ"

— gražiausias vaikų laikraštis. Daug gražių paveikslėlių ir skaitymėlių. Išrašydinkite, o

Eina du kartu per mėnesį. Redaktorius leidėjas A. Giedraitis. Knaina metams Lietuvoje, Estijoje, Latvijoje ir Vokietijoje 14 litų, AMERIKOJE ir kitur užsieniuose 2 dol. (20 litų).

ADRESAS:

Jurbarkas, "Saulutės" Administr. Lithuania.

VIETINĖS ŽINIOS

C. SEKRETORIUS IR IZDININKAS BROOKLYNE.

Centro Sekretorius J. B. Šalūnas ir C. Izdininkas J. Moliusis Susivienymo reikalais rugsėjo 23-24 d. lankėsi Brooklyn. Iš Wilkes Barre atvyko ir išvyko atgal automobiliu.

Rap.

PRAKALBOS.

Spalių 9 dieną paminėjimui lenkais užgrobito Vilniaus metinių sukaktuvių yra rengiamos prakalbos Apriškimo Pan. Šv. parap. salėje (No. 5th ir Havemeyer Sts.). Kalbės tik ką iš Vilniaus atvykusi gerb. viešnia p-nė E. Vileišienė. Bus ir daugiau kalbėtojų. Prasidės 8 val. vakare.

Visi gyvi lietuviai, kuriems Vilnius yra brangus, malonėkite dalyvauti tose prakalbose. Čia išgirsite daug naujų dalykų iš lūpų pačios Vilniečių lietuvių atstovės. Ji papasakos jums vilniečių vargus po lenkų žiaurių jungu. Taigi nepamirškite utarinko vakare spalių 9 dieną visi eikite pasiklausyti prakalbų.

Kvieslys.

KUN. KL. N. PAKALNIS SUGRĮZO.

Sutiktuvų vakaras.

Kun. kl. N. Pakalnis, C. Brooklyn. Šv. Jurgio par. klebonas šeštadieny, rugsėjo 22 d. U. S. laivu "America" parvažiavo Amerikon ir pradeda eit savo pareigas.

"Garso" reporteriui pasitaikė proga trumpai pasikalbėti su parvykusiu gerb. klebonu ir pasidalyt išpuščiais. Lietuvoje matė gero ir blogo. Gana sunkoko išpuščio padarė vidaus politinė atmosfera, ypač valdančios tautininkų partijos santykiai su kitomis partijomis. Laisvės raštų, kalbės, mitingų turi tik tautininkai, kitų partijų žmonės su varžyti, o žymesnius vadus sekioja policija ir žvalgai. Vasara buvo lietinga ir šaltoka. Kai kuriose apylinkėse, ypač Žemaitiuose, turės menką derlių, ir gali pritrūkti maisto, tačiau, bendrai imant, badavimo pavojus Lietuvai bent šią žiemą negresia.

Kadangi rugsėjo 30 d. šv. Jurgio par. salėje gerb. kl. kun. N. Pakalniui yra rengiama sutiktuvių vakarienė, tai, beabejonės, atsilankę išgirsime daugiau naujienų iš senos tėvynės Lietuvos. Kartu su kun. Pakalniu parvyko kun. P. Lapelis, buvęs Višų šventų par. klebonas Roseland, Ill. Jis išvyko Chicagon. Rap.

PADEKA.

Reiškiame širdingus padėkos už palankumą ir dalyvavimą mūviečių jungtuvėse rugsėjo 16 d. Elizabeth, N. J.

Ypač reiškiame gilius padėkos gerb. kunigams: klebonui kun. J. Simonaičiui, už netikėtai priruošto iškilmingo šliūbo suteikimą; klebonams kun. A. P. Kodžiui ir J. Šeštokui, už asistavimą, kun. Juraičiui ir K. Pauloniui už pagalbą asistoję.

Draugams vargonininkams p. J. Brundzai už vargonavimą laike šliūbo, A. Stanšauskui ir P. Hodeliui už pavadavimą. p-lei

M. Žemaitėi, K. Hoffmanui, Šiškienei ir A. Šiškai už skambų gražų sugiedojimą kvartetu "Veni Creator". Solistei p-lei M. Žemaitėi už malonų pagiedojimą solo "Ave Maria", p. K. Hoffmanui už pabrolystę, p-lei K. Plukiūtei už pamergystę. Gerb. M. Zujui, "Garso" redaktoriui ir už visus padarytus palankumus ir malonumus, p. J. Mačiuliui už palankumą ir patarnavimą su automobiliu, vestuvių ir svečių pavažiojimą.

Taipgi reiškiame gilius padėkos visiems už atsiųstas dovanas: K. Hoffmanui, K. Plukiūtei, M. ir K. Zujams, J. Mačiuliui, Evai Motižaitėi, Mariutei Juzytei, Onai ir Elenai Geiniūtėms, St. Pečiukaičiūtei, P. Hodeliui, K. ir P. Petravičiams, J. ir O. Motiečiams, P. Šlapiukui, jo mamytei ir sesutei, Stanuliams, Pranckiečiams ir Ap. P. Šv. parapijos chorui Brooklyn, N. Y.

Širdingas ačiū už sveikinimus telegramomis: muzikui A. Aleksiui ir Steponavičiui, Sofijai Veronikai ir Stasiutei Kisieliūtėms, M. ir O. Kičams, O. Dragūnaitenei varde "Vaikelio Jėzaus" draugijos.

Patirti malonumai liks ilgoje atminty. Da kartą visiems lietuviškas ačiū!

T. ir A. Vismina.

BROOKLYN, N. Y.

Karalienės Angelų parapijos choras po vadovystę varg. P. A. Dulkės visu smarkumu rengiasi prie antro margumynų vakaro, kuris bus nedėlioje spalių 21 d. 1928 m. 7 val. vakare, Transfiguration Svetainėje, kamps Marcy Ave., ir Hooper Str. Užkvečia

Vargonininkas ir Choras.

IŠ APREIŠKIMO P. ŠV. PARAPIJOS.

Atidarymas svetainės.

Naujai pertaisytos, gražiai išpuoštos vėliausios mados dekoracijomis išmaliauvotos.

Ivykis rugsėjo 30 d. Parapijos suvienytos draugijos ta proga rengiama vakarą susidedanti iš koncerto, vaidinimų ir šokių. Programą pildys parapijos choras.

Programa bus gana įvairi. Choras rengiasi išpildyti įvairių koncertų. Dainuos choras. Duetu M. Žemaitė ir K. Hoffmanas taipgi solo abudu pajavairins su naujomis dainomis. P-lei Alena Rupeikaitė išpildys keletą solų cello, K. Hoffmanas ir M. Baliūniūtė sulos su dainomis operetės formoje atsiveikintą bernelio jojant į karą. Komediją (juokingą) atliks broliai — Vytautas ir Viktoras Raudonaičiai.

Tą viską pamatysite už labai menką įžangą, tik 50c. Pasigėrėsite naujai išpuošta svetaine, paklausysite koncerto įvairių lainų. Pasijuoksite iš komedijos, o gale pasišoksime įvairių šokių.

Nepamirškite rugsėjo 30 d. Pan. Šv. Apreiškimo par. svet. North 5th ir Havemeyer St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare.

Rap.

PULKIN. P. ŽADEIKIS.

Lietuvos Generalis Konsulas New Yorke, kurs praleidęs atostogas Lietuvoj grįšta Amerikon eit konsulo pareigas.

MASPETHIEČIŲ DOMEI.

Teko patirti, kad nuo 23 September (Sekmadienio) Maspetho lietuvių parapijos V. J. Atsimainymo bažnyčioje prasidės dviejų savačių rekolekcijos ir baigsis 7 October vakare. Rekolekcijas ves kun. S. Draugelis. Malonu girdėti, kad visi, kurie tik nori, galės pasinaudoti brangiomis Dievo malonėmis ir naujingais, praktiškais patarimais, kuriuos suteiks gerb. rekolekcijų vedėjas.

MOTERYS UŽ SMITHĄ.

Visur, o ypač New Yorke valstybėje, yra pastebima moterų tarpe tvirto nusistatymo už gub. Smithą.

Kad geriau supažindinus moteris su gub. Smitho žmoniškais privalumais ir jo nuveiktais legislaturoj darbais moterų ir vaikų naudai, Smith-Robinson Moterų Pirmo Balsavimo Lyga paskelbė visoj Amerikoj vaju, kurio vyriausiu tikslu yra prirengti pirmą syk balsuojančias moteris prie balsavimo už gub. Smithą, kaip didelių moterų prietelių ir jų reikalų gynėjų valdžioje.

AMERIKOS VISUOMENES VEIKĖJAMS.

Kaip žinote iš laikračių pranešimų, mes tik ką sugrįžė iš Lietuvos nufilmavę šios vasaros Jubiliejinės iškilmes, rengiamės šią žiemą lankyti po visas Amerikos lietuvių kolonijas su minimais judamais pavėikslais. Jau esu gavęs keliatą laišku su paklausimais, kada kur būsiu ir ar galėsiu jų rengiamuose vakarėliuose (vietų organizacijų skyrių) parodyti Lietuvos vaizdus.

Taip, su mielu noru visur atsilankysim ir susitarsim. Iš pranešimų laikrašty mūsų naršruoto, matysit, kokioj apylinkėje ir kada lankysimės.

Del susitarimo būt gerai, kad atsikreiptute iš anksto šiuo adresu:

Jonas K. Milius, 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

ART. STASIO PILKOS VAIDINIMŲ RUDENINĖ KELIONĖ.

Rugsėjo 30 d. — Newark, N. J. "Aušros sūnūs".
Spalių 6 d. — Providence, R. I.
Spalių 7 d. — Worcester, Mass.
Spalių 14 d. — Brooklyn, N. Y. — "Kuo met vaikai būna 17 metų".
Spalių 21 d. — "Aušros sūnūs" — po pietų — New Britain, Conn., vakare — Hartford, Conn.
Spalių 28 d. — rezervuota del "Aušros sūnūs" — Waterbury, Conn.
Lapkričio 4 d. — Maspeth, N. Y.
Lapkričio 11 d. — Newark, N. J. — su šv. Cecilijos chorą "Žemės rojus".
Lapkričio 17 d. — Linden, N. J.
Lapkričio 18 d. — Paterson, N. J.
Lapkričio 25 d. — Bayonne, N. J. Smulkėni kelionės sustojimai bus paskelbti vėliau. Naujajai Anglijai

— Imk žmoną iš kaimynų, nes ją pažįsti, tačiau kumų ieškok tolimų, kad gerai nepažįntumėte.

Italai ir ispanai laiką šio prado:

— Kas eina žmonos ieškoti toli, tai arba pats yra prigavikas, arba nori būti kitų prigavikas.

Rusai duoda tokį patarimą: — Kai vedi vyriausiąją dukterį, tai žiūrėk koks tėvas ir motina, o jei vedi kitą dukterį, tai žiūrėk, kokia jos vyriausioji sesuo.

Vokietis ir anglas čia vienodai galvoja:

Kur motina daug dirba, ten dukterė tinginė; šiaip ji turėtų motiną pavaduoti darbe.

Saugokis tokios! Arabas priėjęs tokią išvadą, kad jeigu kas vedas gražią žmoną, tai tas turis iš anksto parduoti namus, nes žmona juos vis tik sunaikinsianti.

KALĖDŲ EKSKURSIJA.

Skelbiamej Cunard Linijos Kalėdų ekskursija į Lietuvą — tai mūsų keliaujančiai publikai dar naujanybė. Ikišiol ekskursijos vis buvo rengiamos vasaros laiku. Mat, buvo manoma, kad vasara patogiausias laikas kelionėi. Ekskursantai nuvykdavo Lietuvoj kaip tik sunkioju darbymetės laiku, pačioje tuštumoje, kuomet daržovės da neužaugusios ir vaisiai nenunokę.

Atvykus gi į Lietuvą Kalėdų laiku — padėtis visai kitokia. Kaimuose visko pilna, žmonės

numatoma nuo spalių mėn. 24 d. iki lapkričio 2 d., paskiau — sulig kvietimū į Penna valstybę. Visose vietose dalyvaus visų laikamas šimtmetis Jurgis Skinderis. Kolonijū organizacijos, kurios iki Kalėdų norėtų susitarti del art. St. Pilkos kompanijos atvykimo, prašomos kreiptis šiuo adresu: St. Pilka, 1701 Stanhope Str., Brooklyn, N. Y. Kelionės tvarkytojas.

IVAIRENYBĖS.

JUNG. VALSTYBIŲ BIUDŽETAS.

Klausimas: Ar man galite paduoti pajamas ir išlaidas Federalės Valdžios? Kiek kainuoja užlaikyti armiją, laivyną, apšvietą, žemdirbystę ir tt?

M. K. Phila, Pa.

Atsakymas: — Rokuojama, kad 1928 m. įplaukė suvirš \$4,075,598,000, ir išleista apie \$3,621,314,000, paliekant apie \$454,284,000.

Daugiausia išleista Veteranų Biurui, \$565,256,000, Apie \$402,677,000 praleista Karo Departamentui, inimant Panamos Kanala, ir \$341,935,000 laivynui. Kadangi apšvietą pasilieka valstybiū rankose, federalė valdžia tik užlaiko savo Apšvietos Biurą, ir paskiria tik specialius paskyrimus valstybėms. Agrikultūros Departamento paskyrimas pasiekė \$143,000,000. Iždo Departamento beveik \$328,000,000. Vidaus Departamento apie \$299,000,000.

F. L. I. S.

IVARIŲ TAUTŲ PATARIMAI JAUNIKAIČIAMS.

Kinai jaunikaičiams taip saką: — Neverk tokios mergaitės, kuri nebuvo gera dukterė tėvams. Ji bus netikus ir žmona. Nevesk mergaitės nevalyvos, kuri nešvariai vilki, nemėgsta tvarkos namuose, virtuvėj. Slavai saką:

MŪSŲ LAIKŲ ŠVENTOJI SV. TERESĖ VAIKELIO JEZAUS

Vertė Juozas Stankevičius.

Kaina — 25 centai.

Senai laukta ir prašyta knygelė. Nusipirkite ir kitus paraginkite, kad išgytų. Tai labai gražus apsakymas, kaip varginga mergelė Marija Pranciška Teresė Martin liko mūsų laikų šventaja. Ši knygelė bus labai graži ir maloni dovana Jūsų brangiems asmenims. Nupirkę nusiųskite Jiems.

Kreipkitės į

"GARSA"

222 So. 9th Str., Brooklyn, N. Y.

KATALIKŲ BAŽNYČIOS ISTORIJA

Parašė Kun. J. Koncevičius.

Visose pasaulio dalyse ir Lietuvoj. Graži, paveiksluota ir turininga knyga, kiekvienam naudinga ir įdomi pasiskaityti.

Kaina 50 centų.

Gaunama:

"GARSAS"

222 So. Ninth Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 0783

JUOZAS LEVANDAUCKAS GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo, parsamdau automobilis kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Ateikite ir persitikrinkite

107 UNION AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tam pačiam patarimų rinkinį atsirado ir nėra lietuviuose nugarstas patarimas: — Savo žmonos gražumu nei apsilviksi, nei susišildysi. "V. A."

JUOKAI.

Kliūtis.

Kunigas po pamokslu, perskaitęs kas prima Moterystės Sakramentą, sako: "Jei kas žino kokiu kliūčių, tepraneša".

Po pamaldų beinanti kunigą iš bažnyčios susitinka tūlas vyrukas, pakštelėja jam rankon ir tyli.

— Ką gi pasakysi, broliuži? — klausia kunigas.

— Tėveli, aš... žinau kliūtį.

— Kam? kokią kliūtį?

— Nugį, tą... Barbės šliūbui su Raulu.

— Sakyk, sakyk.

— Nagi aš Barbę noriu vesti.

— Tai kodėl nevedi?

— Tai kad, tėveli, neina už manęs biurybė.

Nugirdęs.

— Daktare, aš neišpasakytai kenčių. Padėkit man greičiau numirti.

Tel. Juniper 7646

RAP. KRUCH'AS FOTOGRAFAS 65-23 Grand Avenue, Maspeth, L. I.

Telephone Newtown 4464

A. J. VALANTIEJUS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS 4 Lexington Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.

— Nemokinkite manęs. Aš pats gerai žinau savo darbą.

Kaip musės.

—Prie tamstos dukrelės vaikinau kaip musės kimba.

—Tiesa, kad kaip musės. Ateis rduo ir nėra nei vieno.

Vingiuotas skersvėjis.

Izidorius draugui: — Tu vėl Rapolai turi slogą?

Rapolas, šnipšdamas: —Taip. Izidorius: — Koku būdu ją gavai?

Rapolas: — Pereitą naktį miegojau kieme ir kaž kas pamiršo uždaryti vartus ir skersvėjis užpūtė.

NEW YORK. — Casper Holstein, turtingas Harlem negras, pagrobtas banditų, telefonu išprašinėjęs savo draugu, kad su laikytų policiją nuo banditų ieškijimų, nes už tai jam gresia mirtis.

ANT RENDOS.

Trys kambariai, šviesūs, su visu įtaisymu. Kreiptis po žemiau nurodytu adresu: 64 Stagg Str., Brooklyn, N. Y.

Telefonas Stagg 9105

DR. A. PETRIKA Lietuvius Dentistas X Spindulių diagnoza 221 South 4th Street, BROOKLYN, N. Y. Priešais "Bridge Plaza" Valandos: 10-12 prieš piet 2-3 po piet Ketvergais ir subatom iki 6 v. Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulv sutarties.

Tel. Stagg 5043 Notary Public MATTHEW P. BALLAS BIELAUSKAS.

FUNERAL DIRECTOR GRABORIUS. 734 GRAND STREET, Brooklyn, N. Y.

Juoz. Garšva GRABORIUS

TEL. 2320 GREENPOINT

Parsamdau automobilis ir karetas veselėjoms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams 231 BEDFORD AVE., BROOKLYN N. Y. 264 FRONT ST. CENTRAL BKLYN

NOVENA

— PRIE — ŠV. TERESĖS KŪDIKELIO JEZAUS

Su Litanija ir Maldomis Vertė Kun. S. Draugelis.

KAINA TIK 10 CENTŲ.

Galima gauti

"GARSO" ADMINISTRACIJOJ

222 So. 9th Str., Brooklyn, N. Y.

A. RADZEVIČIUS GRABORIUS (Undertaker)

416 METROPOLITAN AVE. Netoli Marcy Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel Stagg 4409.